

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Telegraful” M. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apăre în fiecare Duminecă.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Suita șahului Perziei.

Am dat știre în numărul trecut, că șahul sau domnitorul Perziei, Muzafer-ed-Din, a reșezat în 8 Ian. n. c. Muzafer-ed-Din a urmat pe tronul Perziei după tatăl său, Nasr-ed-Din, care a fost ucis de un fanatic din secta religioasă a Babiștilor. La începutul domniei lui o parte mare a Perziei s'a resculat împotriva lui, căci ar fi dorit să vadă pe tron pe un alt fiu al șahului ucis. Cu încetul însă Muzafer-ed-Din a isbutit să învingă pe dușmanii săi și să statornicească liniștea în țară. S'a apucat apoi să introducă reforme în țară și unele i-au și succes în domnia lui de 10 ani.

În anul 1900 a făcut mai întâiu o călătorie lungă prin Europa, vizitând orașele mai mari. A fost între altele în Paris, Londra, Petersburg, Viena, Budapesta, la scările dela Contreville etc.

Din călătoria aceasta s'au povestit mai multe pățanii șoade de-ale lui. Între altele în Paris un anarchist a voit să-l ucidă pe uliță, dar n'a isbutit. Șahul a sărit din trăsură și a ras câteva palme zdravene anarhistului, apoi l'a dat pe mâna poliției.

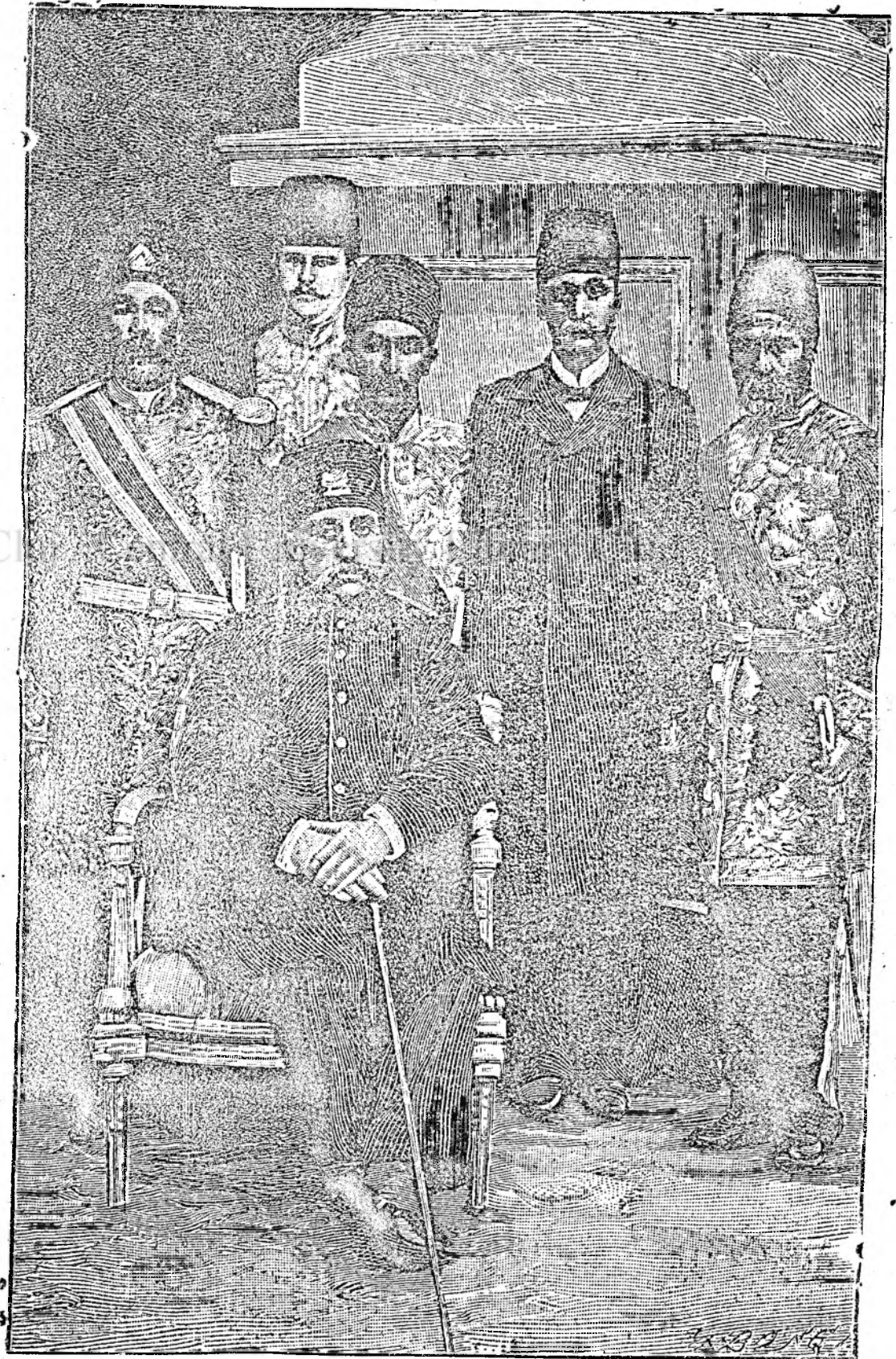
El și însoțitorii lui să minunau de unele lucruri, ce nu sunt prin țara lor. Apoi șahul a cumpărat preste tot locul, dar cu deosebire în Paris și Londra, o mulțime mare de tot felul de obiecte, vagoane întregi, și le-a trimis acasă în Teheran.

De atunci a mai fost prin Europa, călătorind totdeauna cu pompă mare, cu mulți însoțitori și cheltuind mulți bani, căci era foarte bogat.

Altcum acasă trăia simplu și a introdus, încât s'a putut, un spirit mai european în Perzia. A introdus între altele reforme economice, a făcut trenuri și poste regulate și telegrafu, Teheranul l'a împodobit cu zidiri frumoase etc. În vremea din urmă a dat constituție Perziei, cu parlament, voină ca poporul perz să se cărmuiască el pe sine.

Lucrarea aceasta o va continua feciorul și urmășul său Mohammed Ali Mirzâ, care e iubitor de progres, de cumva nu va fi împedat. Căci deja să vestește, că un frate mai mic al lui, urzește o reșcoală, voină a ocupa el tronul.

Acesta are adunată o armată de 10 mii.

Cercurile de alegere și comitatele.

În nrul trecut am vorbit despre plănuita împărțire nouă a cercurilor de alegere, care are să se facă la introducerea votului universal. Am spus, că îndemnul la aceasta este, pentru ca cercurile să rămâie în majoritate ungurești și așa să fie și numărul deputaților magiari convârșitor în dietă.

Tot acest motiv îl au șovinistii și pentru împărțirea sau arondarea nouă a comitatelor. E vorba că și aici, prin o împărțire măiestrită, să se facă în cele mai multe părți comitate cu majorități sigure maghiare și numai acolo să rămâie câte un comitat român sau slovac, urde nu să poate altcum.

Estă ce plan are în privința aceasta tot »Bud. Hirap«:

ERDÉLYI HIRAP

259 * 1000000000

În părțile Ardelene acum sunt 15 comitate, dintre care 11 au locuitori în majoritate Români și 4 Unguri. După noua împărțire ar fi să se facă: 5 comitate maghiare, 4 române și 1 săsesc.

Comitatele ungurești ar fi: Treiscaune-Brașov, cu centrul Brașov, alcătuit din Brașov, Treiscaune, afară de cercul Mikosvár și cercul Bran din

Făgăraș) cu 214 mii de suflete, din cari 129 mii Unguri 61 mii Români. — Comitatul Ciuc (adaus cerc. Reghin sup) cu 160 mii de suflete, din cari 120 mii Unguri. — Comitatul Odorheiu, la cari s'ar adauge cercuri din Târnavă mare (Cohalm), Făgăraș (cercul Șarcaia) Brașov (cercul de jos) și din Treiscaune. — Comit. Murăș-Turda, de care s'ar ținea partea resăriteană a Câmpiei, din comitatele de azi Turda-Arieș, Cluj, Solnoc-Dabâca și Bistrița-Năsăud și de pe Târnavă, până la Ibașfalău, cu 376 mii loc. din cari 180 mii Unguri, 169 mii Români. — Comitatul Cojocnei, în care s'ar contopi părți din Solnoc-Dobâca cu Gherla și părți din comitatul Turda-Arieș cu orașul Turda, cu 221 mii loc. din cari 111 mii Unguri, 104 mii Români.

Comitate românești ar fi: Sibiiu-Făgăraș, de care s'ar ținea comitatul de azi Sibiiu, cercurile Făgăraș și Arpașul inf. din comitatul Făgăraș și cercul Ocnei, cu Ocna. (242 mii loc.) — Comit. Hunedoarei, cu cercul Hălmașiu de la comit. Arad, (325 mii loc.) — Com. Alba inf. întinderea de azi, afară de cercul Ocnei, apoi părți din Turda-Arieș și Târnavă-mică, (338 mii loc.) — Com. Bistrița-Dabâca, cu centru Dej (317 mii loc.)

Un comitat, Târnavă mare, ar avea o majoritate relativă săsească.

Așa în Ardeal. În Bănat sunt 3 comitate cu majoritate românească (Arad Caraș Severin și Timiș) unul sârb (Torontal) și numai unul ungurească (Cinad). După noua împărțire »genialul« împărțitor ar face ca prin farmec iarăș mai multe comitate cu majoritate ungurească. și tot așa ar păși și comitatele din Slovăcime, iar comitatele mari ungurești din Ungaria (d. e. Bhor, Peșta, Băsbodrod etc.) s'ar împărți în câte două.

Aceasta împărțire — zice scriitorul lui »Bud. Hirli«. — ar asigura stăpânirea ungurească în administrația comitatensă, căci ar fi 50 de comitate ungurești și numai 15 cu majorități de ale naționalităților. În 5 ar fi majoritate română: Hunedoara 85%, Alba inf. 76%, Bistrița-Dabâca 75%, Sibiiu-Făgăraș, 70%, Caraș Severin 76%, de Români. În 6 comitate ar fi în majoritate Slovaci, iar în celelalte 4 Nemți, Sârbi și Ruteni.

Va să zică, atât în cercurile de alegere, cât și în comitate stăpânirea covârșitoare ar fi a Maghiarilor, de o camdată însă numai — pe hârtie. Să poate însă să se facă încercări și în realitate cu astfel de împărțiri, căci de când partidul kossuthist are frânele în mână, să poate zice, că la Dumnezeu și în Ungaria toate sunt cu puțință. Una însă totuș nu e cu puțință, anume nici un guvern nu ne poate șterge de pe fața pământului.

Iar încât pentru împărțirile plănuite de »Bud. Hirli« observăm, că ele puse în prăcsă ar fi împreunate cu mari zguduri pentru Ungaria, pe cari nu le doresc conducătorii statului, dar de sigur nici noi.

Sibiiu, 18 Ianuarie n. 1907.

Alegerile în Austria. După cum să vestește din Viena, nouele alegeri de deputați să vor face probabil în zilele 24—30. Aprile c. Alegerile să fac pe baza noii legi electorale, cu votul universal.

Cerere retrasă. Cum știm mandatul deputatului nostru din cercul Ilendei, Dr. Teodor Mihali, a fost atacat de mai mulți, în frunte cu avocatul Dr. Farkas din Dej, cerând să fie nimicit. La însărcinarea Curiei a ieșit în cerc judele de tablă din Cluj, Incze, să facă cercetare. Dar, după cum scrie »Erd. Hirli«, cererea a fost retrasă de Farkas și soșii, și așa s'a sistat ori ce cercetare mai departe.

Dr. Farkas și soșii au încunjurat prin aceasta de-a să blama.

Foi noue. Cu începutul anului 1907 între altele au ieșit patru foi noue de însemnătate.

Una este foaia deputaților nostri, care a eșit în Budapesta sub numele de »Lupta« și nu »Românul«, cum să vestise la început. Nrul 1 a eșit la Crăciun, iar dela Anul-nou ea iese în fiecare zi de lucru, cu cuprins bogat politic-economic-literar, pe 16 pag. În noua foaie scriu unii din cei mai buni scriitori ai nostri. Director al ei este deputatul Dr. Alexandru Vaida-Voevod, editor-proprietar dep. Dr. Aurel Vlad. Șef redactor e Augustin Paul, iar redactor responsabil Vasile Macrea. Costă pe an 24 cor. pe 1/2 an 12 cor.

— A doua foaie e scolară. Să cheamă »Vatra scolară« și iese în Sibiiu, redactată de un comitet de profesori seminariați sub conducerea dlui prof. Dr. Petru Șpan. Despre aceasta bună foaie pedagogică am mai scris. Ea eșe odată pe lună în mărime de două coale tipar și costă 6 cor. pe an 3 cor. pe 1/2 an. Nrul 1 a eșit încă înainte de Anul-nou, cu cuprins bogat și prețios. Învățătorii nostri au datorința a o sprigini și le-o și recomandăm cu căldură.

— A treia este »Revista teologică« tot în Sibiiu, redactată de un comitet de profesori de teologie, sub conducerea prof. sem. Dr. Nicolae Bălan. Va apărea în fiecare lună. Costă 6 cor. pe an și 3 cor. pe 1/2 an. Nrul 1 are materie bogată.

— A patra este foaia populară-literară a »Asociațiunii« cu numele »Țara noastră«. Redactor e Ost. Goga. Costă 4 cor. Va eși în fiecare săptămână, cu cuprins literar-economic, fără a să ocupa cu politica.

Deputație română în Viena. Miercuri sara a sosit în Viena o deputație a consiliului orășănesc al Bucureștilor, în frunte cu primarul Mihail Cantacuzino, spre a întoarce vizita lui Lueger, ce, însoțit de mai mulți conzilierii vienezi, a făcut-o astăvară, la espozitie. Deputația a fost primită splendid și s'au dat mai multe serbări în onoarea ei.

Cehii și Slovaci. Dumineca trecută s'a ținut în Brunn (Moravia) o adunare de popor, în care s'au ținut vorbiri aspre împotriva Ungurilor și deputații din dieta Moraviei au fost rugați să facă pași de lipsă în interesul Slovacilor.

Să zice, că în Moravia circulează pentru subscriere o cerere de agrățiere la Maiestatea Sa, pantru a fi iertați deputatul Iuriga și soșii, cari au fost osândiți la tribunalul din Rozsahegy, pentru agitație. »Bud. Hirli« zice, că știrea aceasta nu e adevărată.

DIETA.

— Spicuri. —

Joi, în 10 Ian. n. c. și-a început de nou dieta lucrările, continuând cu desbaterea asupra budgetului de culte și învățământ. Din deputații nostri asemenea au luat parte unii la desbateri, spunind iarăș stăpânitorilor crude adevăruri.

Momentele mai însemnate au fost următoarele:

Sedința de Joi (10 Ian.)

În sedința aceasta ministrul de honvezi, J kefalussy, a prezentat proiectul de recruți pe 1907.

Trecându să la desbaterea budgetului de culte, este de însemnat vorbirea deputatului Carol Hencz, care a arătat, că între învățații și scriitorii unguri o mulțime fac »geschäft« din știință și sunt J dan. A adus date în privința aceasta, arătând, că d. e. Alexander Bernat și Simonyi Zsigm. mari »învățați« sunt membrii la o reuniune de măritat fetele; că o parte din profesorii dela universitate (mulți J dov.) țin prelegeri, cetindu-le an de an din litografie — ceea ce a zis Hencz — o poate face și un hamal (hordar); arată, că guvernul a dat editorilor foaiei pentru copii »Az én Uj ágom« 20 mii de cor. pe când cu acești bani să puteau ajuta mulți învățători; arată, că la universități să prea sporesc J danii (35%) și trebuie restrinși, și multe alte asemenea. Desvălirile drepte ale lui Hencz nu le plac foilor percionate și plătite de guvern.

Sedința de Vineri (11 Ian.)

În sedința de Vineri a vorbit între alții dep. naționalist slovac Mateiu Bella, arătând, că în biserica protestantă sunt prigonii preoții slovaci. Episcopii vreau să i delature.

Ugron Gábor (săcui) Bine faci! *Hodja*. Ugron ar fi mai bun episcop.

Ugron. Da, ar fi rânduială (Risete).

Bella să plânge mai departe, că în școale așa să învață, că *Ungurul e domn*. (Mare zgomot). În țara aceasta trebuie să fie egalitate și nu domni și slugi.

Bella trece apoi la regularea salarelor învățătoarești, criticând purcederea lui Apponyi.

Tot în sedința aceasta a vorbit deputatul Fr. Vízzy, când s'a petrecut următorul incident:

Francisc Vízzy vorbește despre situația învățătorilor de stat și despre cualificația lor.

Trebuie să primim lupta în potruva naționalităților, — zice el — ca să nu se mai întâmple cazuri, ca cel al d'ui I. Maniu, care aici, în fața camerei a declarat că el nu-i maghiar. Adevărat că a fost iritat și a spus din fanatism.

Iuliu Maniu: Am spus-o în deplină conștiință!

F. Vízzy: Cu atât mai rău. — Dar, oare de unde a învățat dl Maniu expresia asta? Dela universitate de sigur că nu, ci, dela vr'un gimnaziu.

Iuliu Maniu: Am studiat la gimnaziu reformat.

F. Vízzy: Atunci e și mai rău. — Dl deputat reprezintă cercul Vințului de jos, — unde sunt 25% maghiari, (contraziceri la naționalități) — ei bine, să zicem 20%.

Aurel Vlad: Un singur procent.

F. Vízzy: Bine și așa. Dar veți admite că din concetățenii nostri Români (strigăte: Valachi! Valachi) sunt vreo 50%, buni patrioți.

Aurel Vlad: Toți sunt buni patrioți.

F. Vizy: Acceptez. — Atunci cum vine însă Maniu, să reprezinte pe cei ce sunt patrioți buni, ori chiar pe maghiari. — Eu numai așa înțeleg lucrul. (O voce la naționaliști: N'o înțelegi nici cum) că dl Maniu are defecte la organul vederii și totuși crede că vede bine.

Trece apoi la chestia învățământului.

Ședința de Sâmbătă (12 Ian.)

Dintre vorbitorii acestei ședințe pe noi ne interesează deputatul nostru Dr. Stefan Petroviciu, care a vorbit mai pe larg despre stările și salariile învățătoresți. Dăm următorul extras din vorbire:

On. cameră! A devenit obicei, că atât în literatura științifică maghiară, cât și în foi, ca și în această Cameră, pe noi deputații naționaliști, caută a ne prezenta așa, ca și cum noi am fi dușmanii Maghiarilor și am lucra împotriva statului ungar, am râvni la înfrângerea, sau cel puțin la slăbirea Maghiarilor.

Noi am protestat totdeauna contra acestei învinuiri și vom protesta totdeauna aici și ori unde. Sunt dator a arăta, că noi facem o deosebire folosită și de alții, și aceasta este că noi nici odată nu identificăm politica și concepția guvernului cu politica și concepția poporului maghiar, cu atât mai puțin cu însuși Maghiarii. Am făcut totdeauna această deosebire și o vom face și de aci înainte.

Noi nu suntem dușmanii nici ai națiunii maghiare, nici ai nimăruia, ci numai dușmanii politice, care se face, abuzând de numele națiunii maghiare. Acesta e punctul nostru de vedere.

După aceste trece la buget și zice:

On. Cameră! Înainte de toate socot, că nu e corect ca pe când sub titlul așa numitei promovări a industriei dăruim sute și sute de milioane cor., industriașilor mari, și de altminterlea bogați, pe de altă parte pentru ridicarea inteligenței maselor poporului, cu alte cuvinte pentru dezvoltarea capitalului intelectual, nu voim să dăm decât abia 10 milioane coroane, cu toate că ridicarea capitalului intelectual e cu mult mai prețioasă, atât din punct de vedere special cât și general al țării, decât înmulțirea averii unor oameni și astfel destul de bogați.

A doua observare ce vreau să fac se referă la regularea lefurilor învățătorilor.

Toți am luat cu bucurie la cunoștință declarația dlui ministru, că s'a hotărât să vindece acest rău. Durere însă, trebuie s'o constat și de data aceasta, că dl ministru este rob de șovinismul cel mai de osândit și încă în două direcții. A făcut deosebire între învățătorii de stat și între cei cari nu sunt din partea statului susținuți. Provede, în noua lege proiectată salarii mai mare pentru învățătorii statului, decât pentru ceilalți. Eu faptul acesta nu-l affu nici motivat, nici drept, pentru că să luăm de exemplu confesiunile: Ele nu sunt obligate, ci îndreptățite să întemeieze și să susțină școli; ei, punem cazul, că ele nu vor sau nu pot să se folosească de acest drept, urmarea firească e, că statul e dator de-a întemeia și a susține școlile, iar dacă

statul o face aceasta, și e dator să o facă, atunci e obligat statul să și salarizeze învățătorul, în măsura, ce le compete învățătorilor de stat, în baza legii despre regularea salariilor.

Eu nu înțeleg, că de ce ar fi învățătorul confesional mai slab dotat decât cel de stat, doar îndeplinesc aceeași muncă. Nu văd mai departe, nici logică în faptul acesta, căci nu pot înțelege, că de ce să primească mai mult salariu învățătorii atunci, când îi plătește cu de a'tregul statul și mai puțin atunci, când numai în parte le întregeste salariul, când va trebui dar să jertfească mult mai puțin pentru susținerea școlii. Dar nedreptatea săvârșită în regularea salariilor învățătoresți nu să resumă numai în faptul acesta, ci acea regulare e nedreaptă și în alte privințe.

Dl ministru prevede salarisarea mai mare a învățătorilor de stat, fără a le pune oareși-cari condiții. Învățătorilor nesusținuți de stat însă le-ar da salariul, deși prevăzut mai mic, totuși condiționat numai, anume dacă școala în privința predării limbei maghiare primește planul de învățământ stabilit de ministerul instrucției publice, cărțile aprobate de dânsul și dacă în școala aceea începând din clasa IV. să va preda aritmetica, istoria, geografia și constituția în limba maghiară. (Vii aprobări în stânga și stânga extremă).

Mulți au aprobat restricțiunea aceasta și în rândul treut, eu însă nu o pot considera de justă și voi spune numai decât pentru ce. Înainte de toate în măsura aceasta residă ceva ce va putea slăbi raportul ce există între confesiunea care susține o școală și între învățătorul acestei școli, prin faptul că acest învățător ajunge de să subordonează direct ministrului. Eu cred că din punct de vedere al disciplinei lucrul acesta nu e avantajos. Și sunt împotriva acestei măsuri și din motivul, că salariile învățătoresți, în forma aceasta, nici nu să mai pot considera de salare, căci salariul i-să cuvine învățătorului pentru instrucția ce-o dă elevilor, fără orice considerare la limba în care o face. Iar când salariul să dă în astfel de condiții, acel salariu nu mai este salariu, ci este premiu (Protestări energice în dreapta) pentru predarea unor anumite obiecte în limba maghiară. Nu sunt deloc amiciul premiilor, căci socot, că orice om ce poartă o funcție oarecare, dacă își cunoaște chemarea, trebuie să și-o îndeplinească, fără să aștepte premiu. Sunt adversar al premiilor în orice chip s'ar da ele, dar mai ales în forma aceasta.

Eu nu mă pot învoi ca din banii țării, ministrul să și premieze creaturile. Avem și noi drept la acei bani, căci și noi plătim dare (zgomot mare). Sfârșesc la moment.

N'am auzit încă până acum ca un ministru să amenințe pe față că ne va perzeca. (Contraziceri: numai pe agitatori). Asta e ceva relativ. Procurorii pot face vinovat și pe cel ce zice »Tatăl nostru« românește. (Zgomot mare).

Încă ceva. — Dacă greșim ceva, justiția e chemată să ne pedepsească. Dar amenințarea a făcut o ministru de interne. Legătura asta n'o pricep,

cum încep deja să nu pricep nimic din politica și din logica D-voastră. — Nu votez bugetul.

Ședința de Luni și Marți.

În ședința de Luni au vorbit 8 deputați, iar Marți a fost între vorbitori și dep. nostru Dr. Iuliu Maniu. El zice că în școala poporală copii să învețe numai în limba maternă. Cine are lipsă de limba ungurească, s'o învețe, dar nime să nu fie silit. Dl Maniu arată multe alte volnici și declară că nu primește bugetul.

Urcarea salariilor învățătoresți.

Între întâmplările de frunte ale anului trecut am înșirat și mișcarea învățătorilor noștri, pentru urcarea salariilor.

Mișcarea aceasta s'a început în vară și a fost spriginită din partea presei noastre, îndeosebi am spriginit o și noi în »Foaia Poporului«, parte publicând număr de număr păreri, plângeri și cereri de ale învățătorilor noștri, parte dându-ne și noi părerea și stăruind pentru îndeplinirea dorințelor învățătoresți.

Am spriginit aceasta pornire, pentru că *ținem mult la statul învățătoresc*, știind, că învățătorii noștri sunt chemați a trage brazde luminoase și roditoare în ogorul întelenit al culturii noastre. Și am voit și voim, ca ei să aibă cele de lipsă pentru traiul de toate zilele, ca cu atât mai mult să se poată dedica *chemării lor*.

Dezvoltarea acestei afaceri e cunoscută cetitorilor noștri. În urma punerii ei în discuție, s'au ajuns la unele rezultate. Din partea forurilor competente — a consistoarelor — s'a recunoscut necesitatea urcării salariilor și s'a și decretat. S'a recunoscut apoi, chiar și din partea învățătorilor, că de la popor nu să pot cere alte jertfe, că poporul nu mai poate fi împovărat, căci e sărac. Aceasta o știm cu toții și de aceea rugăm pe iubitul nostru popor să nu i fie frică de noue biruri și din pricina aceasta să nu să înstrăduze de școală. Căci tocmai văzând, că poporul nu prea poate contribui, s'au căutat și aflat alte izvoare de venit, cari sunt înșirate în una din hotărârile anchetei învățătoresți, ținută în Sibiu, Joi și Vineri după Crăciun.

Afacerea deci a înaintat spre bine, dar nu e sfârșită. Trebuie cu toții să ne facem datorința și să continuăm cu agitația cinstită în favorul cauzei. Rugăm deci pe iubiiții noștri învățători a continua în foi cu părerile lor. Noi bucurosi le punem la dispoziție coloanele foaiei noastre și vom stărui pentru rezolvarea bună a cauzei.

Azi dăm scrisoarea unui învățător, care este un răspuns tânguitor la o altă scrisoare a unui coleg.

Eată scrisoarea:

Răspuns

la »O întrebare« scrisă în »Foaia Poporului« nr. 51 de colegul I. Lupp.

Ar fi foarte bine ca să ținem congresul, dar dintre capii noștri fi sigur că nu s'ar prezenta nici unul, ori poate din curiozitate, că oare ce știu lucră oamenii neculți, cu puțină carte — dascălii? —

Ei socotesc congresul nostru de o demonstrare în contra lor (cu toate că la așa ceva nici noi nu ne am dimit) și astfel ținerea congresului la care să luăm parte numai noi de noi, referitor la chestia îmbunătățirii salarelor — nu ar avea nici un rezultat favorabil. Tot n'am putea aduce nici o hotărâre validă. Am putea nu-i vorbi să facem foarte mult, dar numai la aparință, în fond însă ar fi un zero, pentru că capii nostri preste hotărâre ar trage dangă, ca și preste memorandele înaintate mai de demult.

Mai marii școalelor nu s'ar învoi nici la un cap, adecă nu ne-ar concede să primim ajutorul de stat, dela popor am fi fără suflet dacă am pretinde, căci el nu ne poate ajuta nici cu un finc, n'are azi-mâne nici ce mânca. Ba ce e mai mult, decând e svonul, că se ridică plățile dascălilor — strigă mulți în gura mare, că atunci nu vor mai susține școala.

Înch puiește și numai când li să comunică, că învățătorul trebuie să capete un cuinvenal de 100 coroane, ce fac, cum umblă încoace și încolo ca să-l pacheteze.

Capii nostri nu să învoiesc să luăm ajutorul dela stat, poporul nu ne poate plăti, ei nu ne pot întinde ajutor, căci nu ajunge.

Pe noi nu ne învrednicesc nici să stea de vorbi cu noi. Dovadă că cu ocaziunea sincedului din Blaj nu ne-au conces să fim întruniți împreună cu ei la o anchetă.

Ajutor de stat nu să învoiesc să căpătăm, fiindcă școalele de jumătate să maghiarizescă. — Toată dreptatea o au. — Dar fii sigur că ei nici închipuire nu au unde stau școalele noastre cu limba maghară în ziua de azi. Va fi ea limba de propunere română-maghară și fără aj. de stat, căci și azi e mai aceea.

E adevărat că oarele prescise de »Planul de învățământ« din Blaj nu sunt jumătate limbă maghară, dar noi ne trudim într-una, ne năcăjm și chinuim elevii felu și formă afară de acelea ore, pentru că numai în orele prescise de plan nu putem face progres îndestulitor. — Vine inspectorul. — Consistorul atuncea nu ne apără, fără ne trimite o scriptă zdravenă, că se facem progres din l. maghară.

În ziua de azi fără ajutor, cu 300 zloți pe hârtie, propunem două limbi. — Ce-i pasă cuiva. — Noi ne căsnim.

Era să uit dar avem și cuinvenale, pe cari când e la căpătat — drumul copile — lasă să ne mai vie și altul, unul tinăr la care nu-i trebuie atâta plată.

Încă nici până acolo n'am ajuns, ca la excese de acestea să să pună capet, dar apoi sp.ri că ne vor ridica salarele?

Suntem d parte de aceea. Noi dacă vrem să avem trăbuie să ne căști-găm, să ne facem isvoară de venit.

De altcum toți ne voesc bunăstarea dela Vlăd că până la opincă.

Cooe Ianuarie 1907.

Ioan Mureșan.
Inv. gr.-cat.

Din luptele noastre.

— Vorbirea dep. Dr. Stefan C. Pop, în dietă. —
(Urmare.)

Mi-am luat voe a desfășura această chestie, cum și chestia pășunatului etc. pentru-a să căpătați convingerea, că plângerile acestea sunt reale și nu născocite, și pentru că în chestia aceasta s'au făcut mai nainte jalbe și petiții la minister, dar va! s'a răspuns cu refuz. (Voci: la care minister?) La ministerul care a fost la putere în 15 Februarie 1905. (Voci: Feilitzsch era ministru!) În Februarie era ministru Tallian. Iată care a fost soarta și șiretenia acestei petiții!

Când preoții, notarii și primarii au văzut, că poporul a ajuns la ruină completă, că lipsesc câte o mie de oameni câte dintr'o comună și că copii umblă a cerși, s'au întrunit și au alcătuit o petiție, în care așa de puțin cereau, încât trebuie să ne mirăm de barbaria acelu guvern, care i a refuzat. N'mai atâta era în petiție: Nu cerem altceva, decât ca lemnul ce este aici să nu se devasteze, ci în prețul cu care se dă antreprenorilor să ni-se dea nouă. Acolo, unde e posibil și unde putem pășuni, fără să facem stricăciuni, în munții aceia, să fim îngăduți a pășuni, și noi vom plăti taxele pășunatului, căci ne pier vitele. Îngrijește te, tu guvern, măcar de atâta, ca acel comitat, care încasează dela noi taxele prestațiunilor publice să ne facă cel puțin drumuri practicabile. Acestea erau teribilele postulate cuprinse în petiție și în favorul acestei petiții ei au urcat Golgota întreagă: dela pădurar la curatorul pădurilor, la oficiul silvic, la direcțiune, la solgăbirău, fisol-găbirău, vicespan și pretutindenea li s'au făcut promisiuni. Domnul ministru a primit deputațiunea de asemenea foarte politico și rezultatul a fost, că petiția a fost respinsă fără motivare.

Deciziunea referitoare la aceasta, adresată »spectabilului domn Constantin Cothișel, preot greco-oriental« este aici, în mâinile mele și pot să-i dau cetire dacă poștiți. În senzul acestei decisiuni ministrul refuză cererea.

Iată și petiția, în care cereau să li se dă lemne cu taxă moderată. (Sgomot. Voci: petiția era scrisă ungurește?) Da, ungurește au prezentat o. Aici e și originalul românesc. Fiți convinși, că au trimis o ungurește. De altmintrelea într'un asemenea caz de violare a dreptului împrejurarea, că ar fi dat petiția în românește, nu putea fi un motiv de refuz.

Prezidentul: Rog pe domnul orator să nu urmeze polemici laterale. (Ilaritate).

Aici este copia petiției. În primul punct să cere, ca comunelor aparținătoare cercului administrativ al Câmpenilor să li-se dea din pădurile de acolo lemnele necesare pentru mica industrie de lemnărit pe lângă o taxă fixată pe un timp mai îndelungat. Lemnele, cari au mai rămas, să nu le dă societăților pe acții spre exploatare, ci să le păstreze pentru popor, căci sunt singurul mijloc de existență pentru el. Să deschiadă toți munții și toate pășunile pe seama comunelor și

totodată dat fiind, că în privința taxelor s'au întâmplat multe abuzuri, prețul pășunii să să fixeze cu o sumă redusă și uniformă. Cam acesta este conținutul petiției, cu care nu vreau să mai plictisesc onor. camera.

Să ved: însă, că n'au găsit urechi cari să le fi ascultat cererea, și oamenii cari au umblat în treaba aceasta, încercându-se pretutindenea, s'au întors cu experiențe foarte amare. Toți zic, că dușmanul lor cel mai mare își are sălaşul la comitat: comitatul este acela, care se poartă cu antipatie atât de nemotivată față cu dânșii.

Dacă am desfășurat aceste chestii în fața on. camere, am făcut o pentruca să opresc pe acei domni în drumul pe care au pornit, și cari profită de puterea oficială spre a amări poporul: să i împedec în munca lor destructivă și să-i desmetecesc, aducându-le aminte, că funcționarii au și datorii. Rog foarte mult pe dl ministru al agriculturii să întindă îngrijirea sa asupra tuturor locuitorilor din munți, asupra muncitorilor și bietului popor. Și cred că camera, aducându și eminte că Ungaria deocamdată cel puțin este un stat eminentamente agricol, să va îngrij, ca soarta acestui popor să ia un avânt și să să ridice la bunăstare.

În motivarea exposeului să poate ceti, on. cameră, ce munți frumoși are Ungaria. Iată ce zice motivarea (cetește): »Aproximativ un milion și jumătate de jugăre catastrale este teritorul din părțile muntoase ale patriei noastre, deasupra zonei locuite de oameni și a liniei cultivării pomilor, care teritor să întrebuințează pe deoparte ca pășune de munte, pe de alta ca lămăniș de pădure pentru cosit și pășunit«. La aceasta adaugă dl ministru: »Și pe când în orice colț al țării dăm de oarecare urme de cultură agricolă, fie cât de modestă, pe cele 1 și jum. milion de jugăre nici vorbă nu poate fi de vre-un progres«.

Nu zău, căci vitele au perit și câțiva gornici au ocupat munții. Iată de ce munții nu să pot pune în valoare! Iată de ce populația e săracă, căci deși să milogeste prin deputațiuni și pe alte căi, nu e în stare a și face rost de munți nici pe bani. Stai uimit când vezi câte șiretlicuri nu să iscodesc pentru a să pune pedeci și a să face imposibilă prăsirea vitelor. Au mai iscodit încă ceva d. e. ca nu numai pentru munți să să plătească taxă, dar să să plătească și pentru merizusuri, adecă pentru locurile umbroase, unde să retrag vitele spre a se răcori.

Căci ceice au umblat prin munți, știu prea bine, că mai ales când e cald, așa pe la amezi să năpustesc niște muște periculoase asupra vitelor, făcându le să le apuce ștrechea, de nu să opresc până la hotarul vecin. Trebuie dar să plătească și pentru aceste locuri deosebit, căci dacă nu plătesc sunt pedepsiți. O apucătură barbară și condamnabilă aceasta, care face imposibilă prăsirea vitelor, imposibil traiul, din care cauză să poate zice că nu mai sunt vite în acest ținut și abia mai dai de câte una prin comune.

(Va urma.)

Insoțirile de conzum franceze.

Nu este tocmai așa demult, de când învățatul bărbat de stat francez Iuliu Meline fost ministru prezident și la agricultură, a scris o carte sub titlul »Indărăpt la sate« (Retour a la terre), care tractează despre afacerile economice de acolo și care pentru învățăturile sale prețioase a fost tradusă chiar și în alte limbi europene. În cartea numită Meline tractează și despre alcătuirea însoțirilor de conzum.

Acum a apărut al unsprăzecelea »Raport« al adunării numitelor însoțiri, care tractează și mai-cu deamăruntul afacerea însoțirilor de conzum din Franca. Raportul numit s'a publicat în urma hotărârei luate-cu prilejul adunării ținute în anul trecut la Paris. Vom extrage și pentru cetitorii noștri câteva date statistice despre alcătuirea și existența numitelor însoțiri, în aceea nădejde tare, că doar doar acelea să vor putea împământeni și pe la noi.

Pe când mai înainte abia să putea auzi câte ceva despre însoțirile de conzum, zice raportul numit, pe atunci în anul 1904 s'au organizat 93 de prelegeri despre acelea, la cari au luat parte foarte mulți ascultători. Prelegcrile numite s'au ținut cu ajutorul unei mașini numite schiopic, care își arată anumite icoane din viața de toate zilele.

Mașina numită abia a costat 100 de franci. Dar în schimb ea a atras atâta lume, încât toți câți priveau în ea cu deosebită luare aminte, rămăneau nemiși de cele ce vedeau. Să vedeau în aceea icoane frumoase din însoțirile înfloritoare engleze și franceze, să vedea starea înfloritoare a membrilor numitelor însoțiri, să mai vedea acolo tot felul de mărfuri bune și ieftine de vânzare și altele.

Dar conducerea centrală a numitelor însoțiri, nu s'a mulțămît numai cu arătările din mașina numită, ci a mai compus și tipărit și anumite cărți și rapoarte în zăci de mii de exemplare, pe cari le-au împărțit apoi publicului doritor de a afla câte ceva despre mersul numitelor însoțiri.

Insoțirea centrală și'a dat toată silița, ca să atragă în vârtejul însoțirilor de conzum și pe femei și copii. Spre scopul acesta pentru femei s'a alcătuit o însoțire deosebită numită liga femeilor, iar pentru copii s'au tipărit niște caiete (libele) de școală, cu firma însoțirilor.

Un mare avânt a dat lățirii însoțirilor de conzum și însoțirea centrală economică, care cu cuvântul și fapta sprijinește lățirea acelor însoțiri, bine știind, că dela lucrarea și conducerea înțeleaptă a acelor atârână și viitorul lor.

La anul 1885 au fost numai 36 însoțiri de conzum, la anul 1895 numărul acelor s'a urcat la 190, iar la anul 1905 numărul acelor a ajuns la 328. În aceste 328 de însoțiri sunt părtașe 183.054 familii franceze, așa că pe o însoțire să vin câte 558 familii.

La anul 1900 s'a organizat o direcție (oficiu) centrală a acestor însoțiri cu reședința în Paris, care dă îndrumările de lipsă și stăruiește ca toate însoțirile din țară să stea în legătură cu numita direcție.

Dacă aceste însoțiri nu s'au putut lăți până acum și mai tare cauza este a să căuta, după cum ne spune raportul numit, în purtarea amenințătoare a neguțătorilor de mărfuri, cari în alcătuirea acelor își văd dușmanul lor de moarte.

Aceasta s'a constatat de altcât peste tot locul, că când vine vorba să se înființeze astfel de însoțiri, neguțătorii pun bețe în roate, ca să le zădărnicească. Știu ei bine pentru ce o fac aceasta! Pentru că când să vor înființa astfel de însoțiri de conzum, nu-și vor mai putea vinde mărfurile lor, cu o dobândă așa mare, ca cum le vând acum.

Ioan Georgescu.

Cum stărpim șoarecii de câmp.

Șoarecele de câmp e așa de mare ca șoarecele de casă, dar în loc de a fi cenușiu-negru, e cenușiu-roșcat. Coada lui e ceva mai scurtă decât trupul. Trăiește în găuri pe ogoară și adună boabe ca să aibă cu ce să hrăni iarna. Se află în toată Europa și în Siberia.

Așa vorbește Ludwig Schmarda de acest șoarece, de care povestesc anul acesta toți plugarii, căci stricăciunile ce căsunează au ajuns de speriat.

Șoarecele de câmp trăește în găuri sub pământ, câte o mulțime la un loc și fiecare sat al lor are mai multe găuri, ca să poată scăpa ușor, dacă vre-un dușman ar năvăli.

O păreche de șoareci de aceștia face pui, dacă-i merge bine, până la 6 ori pe vară și la fiecare dată face șoricăica câte 10 sau chiar 12 pui. În două luni puii isprăvesc de crescut și încep a se înmulți și ei. Dintr'o păreche de șoareci, dacă am zice că fată la fiecare dată câte 12 pui, putem avea într'un an, 22.382 de pui, dacă ar fi numai câte 10, tot ar fi 20.000!

Di Carabells, un plugar, care a stărpit mulți șoareci, face socoteală și câte boabe ar putea mânca pe an un șoarece singur și ajunge la 7 klg. 300 gr. pe an; iar pentru urmașii unei familii, la 1.332 de hectolitri de grâu, cucuruz, orz, ovăz!!

Oricât ar mânca din ei ciorile, bufnițele, cucavale, înțelege oricine că rămân destui și că pagubele ce fac să urcă la milioane de lei pe an.

Și di Carabella ne arată cum lucrează șoarecii tot anul.

Când sămănăm grâul, șoarecii se grăbesc să mănânce și să adune la magazile lor boabele. Dacă nu plouă, bucuria lor și supărarea noastră: ne trezim cu locuri goale.

După ce răsare grâul se apucă de-l rod din iarbă, așa că golesc cu totul câmpul prin apropiere de satul lor de găuri. Primăvara fură și rod boabele de cucuruz ce sămănăm.

După ce se coace spicul grânelor, au grijă să-și adune hrană, înainte de-a apuca oamenii să secere și să care. Rod paiul grâului la rădăcină până îl doboară, apoi taie spicul cu dinții și-l cară de-l pun la uscat, acoperit bine cu țărână. Dacă e paiul prea tare, se acapă pe mai multe paie și le doboară cu greutatea lor ori rod paiul aproape de spic și alții culeg spicele și le duc.

După secere culeg spicele și boabele împrăștiate; dar a lua din clăi încă

VESELIA.

Foia glumeață a »Foil Poporului«.

Biserica Țiganilor.

Scoase de prin buzunari
Trase bine pe amnariu
Și-ascuțite, lucite
Sunt la lume împărțite.
Cloban.

(Urmare.)

Toate erau însă bune
Dar biserică n'aveau
Din ce adevă s'ar face
Materii le trebuiau.
Unii strigă-n gura mare
Vrem să fie de oțal,
Dincolo altă strigare:
C'ar fi mai bună de fer.
Ba ziceau că de aramă
Ș'apoi când s-or mânia
Unii își dădeau de samă
C'or face căldări din ea.

Danciu voia de argint
Bătându-se de păreți:
Asta este locul sfânt
Unde cu toții încăpeți.
Iar Cula cu gura mare
Striga ca și un bălaur
Nu ascultați voi de Danciu
Că vreau să fie de aur,
Și s'a făcut buimăceală
Bătăi și capete sparte
Până toți să să unească
Să stea cu toții într'o parte
Iar dada striga cât poate
— Ho! ho! nebunilor, stați
Eu le cârmuiesc pe toate
Numai bine s'ascultați!
Mergeți voi la stâni, pe câmpuri
Unde ciobani's la oi
Stânile rămânând goale
Să furați cașul tot voi.
Pornesc dar cu mic cu mare
Și furară bunul stânii
Aducând la adunare
Din troaca car' mănăcă căni,

Alcătuesc fundamentul
Din mămăligă cu brânză
Ca să știe tot Țiganul
Asta ține cald la rânză,
Iar' păreții de caș dulce
Feliu tăiate frumos
Cum le-ar vedea să le îmbrace
Făr a gândi la Christos,
Coperișu de plăcinte
Numai că acuma-i post
Curge untu pe părete
Și te îmbătă de miros,
Asta-i lucrare sfințită
Cum nu s'a mai pomenit
Nici n'a fost nici n'o să fie
L'alte nații pe pământ.
Toate-s bune, clopot nu-i
Din ce adevă să-l facă
Sau din capul calului
— Cine să se mai priceapă —
Unii ziceau că din lemne,
Alții din fer, argint, aur
Dada le-ar fi făcut semne
Însă, toți guri de bălaur

nu se rușinează, ba chiar și din hambar sau arman, gata treerat.

Di Carabella a găsit pe lângă clăi atâtea spice adunate la un loc și îngropate, în cât a putut scoate trei dable numai din groapa de lângă o clăie!

După ce s'a isprăvit cu grăul, șoarecii trec la cucuruz și strică și acolo cât pot, căci le plac și boabele în lapte și cele uscate, mănâncă și duc și la magazile lor.

Și să nu credeți că toți plugarii bagă de seamă în totdeauna și la vreme ce lucrează șoarecii. Prea mulți prind de veste după ce li s'au făcut pagube simțitoare.

Și care e leacul?

Uitați-vă cum e șiretenia. Niște învățați, doctori, au băgat de seamă că șoarecii de câmp ca și cei de casă pier uneori de un fel de lingoare sau tifus. Au căutat în sângele și în trupurile celor bolnavi sau morți și au găsit ființele nevăzute, de mici ce sunt, cari pricinuesc boala. Au mai făcut cercetări și au văzut, că molima aceasta n'o pot lua nici oamenii, nici dobitoacele noastre casnice.

Prin urmare au înmulțit ființele cele nevăzute de mici ce sunt și cărora li se zice microbi sau bacili ai tifusului șoricesc și putem oricând voim să dăm tifusul în șoareci. (Va urma.)

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu“.

(Urmare.)

Industria de casă (lucrurile de mână femeiești).

Albumurile artistice ale Reuniunii agricole.

În raportul pro 1902, — să zice în raport — dându-ne seamă despre marea expoziție industrială, prima de acest fel la noi, aranjată la inițiativa »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu« și în frățescă conlucrare cu ea, în zilele din 19—26 Octombrie n. 1902, am zis, că această neîntrecută expoziție ne-a determinat la săvârșirea unei lucrări, ce va mărturisi pe multă vreme despre înțelepciunea, dibăcia și gustul artistic, ce rezidă în țărancele noastre. Această lu-

crare a noastră și-a aflat întruparea în »Albumurile de cusături și țesături cu modele originale« și în »Albumul litografiat în colorii (album polichrom)«. »Această lucrare, putem zice uriașă«, o spuneam în amintitul raport, »va produce cu belșug efectele sale. Aceste efecte sunt suficiente motive de recompensă a muncii desinteresate, închinată acestei lucrări și a jertfelor bănești, aduse de Reuniune pe altarul industriei noastre de casă«. »Efectele și buna impresie, ce a făcut apariția Albumului nostru la marele public, o ziceam în raportul nostru pro 1904, s'a marcat prin numeroase aprecieri, datorite oamenilor vărsați în lucrări de asemenea natură«. Lumea cultă, dând importanța cuvenită lucrului eșit din mâna țărancei noastre, n'a avut decât cuvinte de admirație pentru opul nostru monumental. Bă o putem mărturisi, fără teamă de a ni-se reproșa de nemodestie, că cele mai multe din lucrările săvârșite pe terenul industriei noastre de casă, dela expoziția noastră încoaci, au fost determinate de bunele și admirabilele rezultate obținute de noi.

Diferite afaceri.

Mașina de sămănat spicoase, Reun. a dat-o școlii economice din Săliște spre a să folosi de economii din cerc, grapa de fânate, plugul sistem Sack, ce să găsească în proprietatea Reuniunii, au fost folosite de diferiți membri ai Reuniunii.

Reuniunea a edat »Biblioteca reuniunii« din care au ieșit până acum 12 nri.

Cauza reprezentațiilor la ministerul din Budapesta și din București, cu privire la greutățile ce le întâmpină oierii noștri din margine, fie la trecerea, fie la reîntoarcerea din România, deoarece gravaminele economilor de oi sunt de astfel de natură, că ar implica modificarea dispozițiilor veterinare, bazate în legile ambelor țări și deoarece compunerea de reprezentațiuni recere cunoștințe speciale și studii amănunțite, comitetul Reuniunii areleagat-o în competența comitetului agricol, ce se va înființa în comuna Poiana. Agentul comitetului la timpul său să va informa despre sta-

rea lucrului și culegând datele necesare, la cererea celor interesați, va esopera compunerea reprezentațiilor prin un expert, iar comitetul central se angajază, ca prin comisiunea economică a comitatului să înainteze cu recomandare reprezentațiunile la locurile competente.

Cauza alcătuirii unei »Tovărășii a oierilor« cu sediul în Poiana și proiectul de statut, compus în anul trecut, se transpune înființându-i comitetul agricol din cercul Mercareii, care cu considerarea principiului fundamental de organizare a sistemului acceptat de Reuniune, va face la dorința celor interesați demersurile pentru înființarea tovarășiei.

Comitetul în 1905 a ținut 14 ședințe, în cari s'au luat 200 concluze. La protocolul de esbite au intrat 241 piese. (Va urma.)

Abonați „Foaia Poporului“.

Cu sositrea Anului - Nou 1907 deschidem un nou abonament la »Foaia Poporului«.

»Foaia Poporului« e făcută anume pentru trebuințele țăranelor române și lucră pentru el.

»Foaia Poporului« apără interesele școlii și ale învățătorimel.

»Foaia Poporului« are cuprins bogat, e verde românească, e foarte politică, ilustrată și cea mai teftină.

Rugăm pe cettorii a o răspândi în tre cunoscuții lor.

Prețul abonamentului se vede în fruntea foii.

Petrecere.

Deslegarea găciturii din nr. de Crăciun este:

Sărbătorile ferice.

Au deslegat-o următorii: Ioan Ghidiz, Laurențiu Babuț, stud. Nic. Nartea Val. Petru O. Orlățeanu, Silvia Belea, Ioan Joandrea, Teofil Lucaciu, Hogiu Grigore, Gligor Crișan I. Avram, George Radu, cantor, Paraschiva Cup, Ioan Crăciun, Ilie Ban, Otilia Frățilă, Elena L. Spătar (București) Ioan Hârțagă, Ioța Bechira, Stefan Căpărină, Pavel Bucur, Nic. Danin, Niculaie Căprița cantor, Vasile

Face semn dada cu pipa
Până să mai domolește
Strigă cât îl lua gura
Și pe urmă le vorbește:
Dintr'o coaje de bostan
Asta-i lucru ușurel
Nu va prea 'ngreuna turnu
Putem face gaură în el,
Vom face limba de teiu
După așezarea 'n turn
Il vom lega c'un curmeiu
Ș'a suna tot bum, bum, bum.

(Va urma.)

Năluca din „Dealul Curții“.

Intr'o seară de toamnă stam înaintea casei și mă cugetam la lucrurile trecute... Ploua binisor și bătea un vânt rece de toamnă. Era așa de tristă și posomorâtă seara aceasta. Vijăitul vântului printre frunzele uscate, aproape căzute ale arborilor producea un fior rece în sufletul meu...

Mă uitam spre răsărit... Prin întunecimea neguroasă a nopții vedeam »Dealul Curții« ca un uriaș mare și negru, uitându-să prește sat.

Pădurea care ocoperea »Dealul Curții«, vijăia trist și posomorât, ca și un cântec trist de îngropare. Și atunci, cum eram și eu întristat, uitându-mă la »Dealul Curții« și la pădurea ce vijăia așa de trist, îmi veni fără-veste în minte o poveste bătrână, auzită dela unchiu meu și care poveste s'a întâmplat pe »Dealul Curții«. Și uitându-mă mereu spre acest deal, parcă vedeam răsărind din vijăitul frunzișului vested necăjitul suflet al celui îngropat aici și care s'a sfârșit așa de trist și de doios.

La casa grofului dela noi să făceau mari pregătiri. Odăile spațioase și frumoase toate să curățeau și îngrijeau de nou. Argățimea toată era în picioare și lucra din răsputeri ziua și noaptea ca să facă un rând frumos pe la casele grofului. Insuși groful, de și era acum bătrân și mai trecut din lume, sta de dimineața până seara cu lucrătorii și îi povățuia, unde cerea lipsa, că cum să lucre și să întocmească. Cu un cuvânt curtea grofului nostru era alta, nu tăcută și monotona ca până acum.

Pregătirile aceste să făceau, fiindcă în săptămâna viitoare să astepta să sosească la curtea grofului tinărul grof Robert, despre care să vorbea că are să fie ginerele grofului de la noi. De aceea dar era atâta viață și voe pe la curtea grofului. Chiar groful, deși era bătrân și mai în totdeauna tăcut și posomorât, acum era cu voe bună și povestea mai mult cu slujitorii săi ca până acum. Era cu voe bună știind, că are să-i urmeze în bunuri, un ginere vrednic și vestit cum era groful Robert.

Singură Maria, frumoasa și blânda copilă grofului, era tristă și posomorâtă. Cât era ziua de mare ea ședea ascunsă sau în cămărei sau în un unghiu ascuns al grădinei. Și era frumoasă și jingasă ființă Maria. Fusesă și pe la școli până crescuse mai mare, apoi după aceea nu'o lăsă tatăl său, fiind că numai pe ea o avea răzăm la bătrânețele lui. Numai la dânsa nădăjduia și de aceea li și căutase un soț vestit și vrednic de ea.

Dar oare de ce era Maria așa tristă și posomorâtă? De ce ea nici odată nu să ieză

Coman Fleschin, Ioan Despeu, Gheorge Cârstolovean, George Braga, Nic. Ivan Inv. Anica Bianu, G. Şuiteica, Ioan Almăşan, Teodor Muntean, Antonie Muntean, Ilie Orlandea, Paraschiva Popadan n. Ciontea, Andrei Radu, morar, Lucreția Crăciun, Dumitru Nicola, I. Bucşa, cant, Dumitru Tănase, Pamfilu Pop Papiu, Maria din Câmpie, Victor Cernea, Elena Grozescu, Isaia Stefanică, Vasilie Bugnariu, Ioan Iancu, Nicolăie S. Popa, Iustin Moldovan a lui Procopiu, Ioan Cofar, Inv. Niculaie Botezat Inv. Constantin Ieşcu antiste comunal, Alexu Cimpoies, Ifrim Rotari, Dumitru Mihaescu, Gavril Ciobotariu, (Udeşti), Vasile L. Cocon, Anisia G. Buşcă, Vas. Dancea, Todor Iancu, I. Toduţ, Mihail C. Brehaia, George Gavrilean, George Calborean, Const. Mitrea, Nic. Gurean, Daniil Nic. Bobeş, Elisabeta S. G. Radu, Nic. Pivariu, comerciant, Damian Loboz, N. Sulea, Lucreția Fleşeriu, Lucreția Rusu, Augustin Nedelcu, comerc. Zaharie I. Ioan a Irinii, Florica Ursan, Simeon Neagoe, Gherasim Bârbos, George Binţinţan, friser, Ilie Petra-Petrescu, propr. Ioan Balea, Eufrozina Aciu, Ioan Suci, Mat. Iserian, Ana Roşca, văd. preoteasă, Toma Iacob, Ioan Muntean (Marxloch), Leonte Suci, Sigismund Kompert, Teodor Mateş, Mateiu Grancea, econ. Vas. Tincu, Const. Jaican, Alex. Rosu, Iuliu Trif, Aurel Ignatescu, Ioachim Petruţ, George Diac, Floarea Vlaică, Tit Domşa, Mărioara Itu, Ana Crişan n. Ceontea, Stefan I. Hasegan, Aurel Nedelcu, George Banciu, Ioan Giurgiu, Nic. Muntean, Nic. Careba, Ioan Pop. Iosif Vuchu, Vas. Ciocaş, Todor Tarţa şi Romul Iovan, stud. Sortindu-să cărţicelele puse ca premii de dl Ioachim Pop, una a câştigat-o dl Petru O. Orlăţean, Inv. în Hamba (Kakastalva, posta Sibiu) şi cealaltă Romul Iovan, student în Hondol (Felsőcsertés) cărora dl Pop va trimite cărţicelele.

SFATURI

Păstrarea poamelor în timpul iernii

Să pot pasira poamele în timpul următor: Pe fundul unei lăzi ori al unui butoiu să aşterne un strat de nisip uscat de vre-o 2 degete de gros. Luăm apoi poamele cele mai sănătoase, mere, pere, etc. culese din pom cu mâna, le învâlm în hârtie şi le aşezăm în nisip, astfel ca să nu să atingă unele de altele.

Deasupra lor turnăm alt strat de nisip şi urmăm cu aşezarea altui rând

să pună ceva în pregătire pe când va sosi fiitorul său soţ? De ce oare când privea la argăţimea, care lucra din răspuţeri ca să aducă toate la ordine, clătina din cap a neîncredere şi ofta lung şi duios? De ce nu era şi dânsa, ca toţi ceialalţi cu voie bună şi veselă?

Mai erau 5 zile până la sosirea mult aşteptatului tinăr. Toate erau aduse la rând numai unde şi unde mai era ceva de isprăvit.

Intr'o seară, după ce lucrătorii dela casele grofului să duseră pe acasă şi pregătirile încetaseră până dimineaţa, din pădurea, ce era pe »Dealul Curţii«, care să ridica îndată lângă curtea grofului, să pogoria un tinăr ca de 20—21 ani. Inalt şi frumos, ca un brad din pădure, păşea maestatic pe drumul, ce ducea pelângă grădina grofului. Era îmbrăcat cu nişte haine cenuşii-verzii şi în spate avea puşcă, fecior tinăr era pădurarul grofului.

(Va urma.)

Ioan Vlaicu.

de mere ca mai nainte. Facem tot așa până când s'a umplut lada ori butoiul. Sus avem iarăş grijă să punem un strat mai gros de nisip ca și jos, apoi închidem vasul.

Cei cari au păstrat astfel poamele, spun că acestea pot să rabde și un frig mai mare și că nu se strică.

Partea Literară.

Catârul.

La un boier odată cu caii într'un rând
La ieslea cu ovăsul cătăru-o fost iernând.
De trai bun fără gând cu cei mari la o masă
Cătărul să'mbuibase.
Cu visuri săci, deşerte el, capu-şi îmbătase
Văzându-să la iesle cu caii ţinând rost
Să 'nsumeţi şi zise: măi tatăl meu n'a fost
N'a fost nici când măgariu!
Ci falnic armăsariu!
Apoi stăpânul caii odată alergând,
Li căşună să vază cu caii într'un rând
Cătărul său fugind.
Cu caii deci 'l puse şi-i ia la goană, fuga
Mereu croind cătărul cu-n sbicinăpravnice lung
Dar când ţinu cătărul cu calul mândru pas?
De cai şi-acum departe în coadă o fost rămas
Şi stând pe loc ridică puternicul său glas
Şi strigă cu amar:
»Acuma văd aievea că-a fost taica măgar!»

Că omu-şi trage sama de-a rândul numai când
De pragul cel de-asupra cu capul a fost dând.
S.C.

Poesii populare.

Din Măgăreiu.

Culese de *Laurenţiu Holerğa*, june cantor.

Dragă mi-a fost lumea mie
Încă din copilărie
Nici acum nu mii urată
Numa 'mi pare prea îndrăcită.

Săracile fetele
Gura dulce place le
Unde aud că-i de vânzare
Trec valea cătu-i de mare
Unde aud că-i de vândut
Trec valea şi tot să duc.

Decând mândra m'a lăsat
Îsvoarele au secat
Apele s'au turburat
Peptul mi-s'a 'nveninat.

Foaie verde grâu mărunţ
Mândra mea cea de demult,
Cari mi-ai dat gură împrumut
Măne sară viu la voi
Ca să-ţi dau gura înapoi
Să nu se 'ntâmpie să mor
Să-ţi rămân gura dator.

Ce folos mândro de tine
Că eşti albă şi spălată
Şi trăeşti tot supărată,
Dar eu negru şi smolit
Şi trăesc tot veselit.

Ştii tu mândră cum trăiam
Astă vară mai pe an
Dintr'un măr ne săturam
Dar acum s-avem cu sacul
Nu ne-am da unul la altul.

La fântână la isvor
Să întâlneşte dor cu dor
Şi fac legea fetelor

Dar legea feti-i făcută
Ia-o'n braţe şi-o sărută
Şi n'o lăsa să se ducă.

De *Molea Dordea*

Frunză verde foi rotite
Scoală-te mândro mai iute
Scoală, scoală, fată mare
Că astăzi îi sărbătoare
Scoală că-i vremea frumoasă
Şi tu mândro norocoasă,
Haida mândro în grădină
Ca să-ţi fac io o cunună
Şi tu să faci peană mie
Să o pun în pălărie.

Decât să te las pe tine
Mai bine hai tu cu mine
Să fugim departe în lume
Ca să nu ne vadă nime.

Frunză verde din hotară
Rău îi mândro 'n altă țară
Sub mâna străinului
De dragoste vorbă nu-i
Nici de fete frumoşele
Cum îi plac inimei mele,
Nici de vorbe rumâneşti
Nici de mândre ce doreşti.

Batâte mândruţă bată
Că nu vrei să vii odată
Să-ţi spun ceva la ureche
Că ca noi nu sunt păreche.
Bade eşti smintit din fire
Io-ţi cos cămaşa de mire
Las să-ţi cos şi năframuşa
Ca să te ştergi pe guriţă
De-o săruţi să fie dulce
Un dor lung să te apuce
Şi să-ţi ştergi sudorile
Când joci cu mândruşele.

Badiu-i tinăr tinerel
Nu şti dragostea de el
Că dragostea-i hoată mare
Cine-o cată o şi are
Dar bădiu-i tinerel
Fuge dragostea de el.

Fruză verde de maslină
Dulce-i gura de stăpână
Ea te ceartă, ea te împacă,
Şi-ţi dă gură fără plată.

Dare de seamă şi mulţumită publică.

Din Dobârca.

În scopul edificării turnului bisericii gror. din Dobârca au contribuit următorii credincioşi, aflători în America:

Dumitru Toma şi Nicolae Popa câte 5 dolari. Ioan Popa şi Ioan Popa cr. jun. câte 4 d. George Cunţian, Ioan Toma, Ilie Nedela, Stefan Comşa, Ioan Nedela, Costantin Comşa şi Ioan Popa cr. sen. câte 3 d. toţi din Dobârca George şi Mariţia Danciu 25 cenţi, Cohalm, Ioan Cunţian, Ioan Muntean şi Nicolae Popa câte 1 d. din Dobârca, Ioan Frăţilă, George Cutean, Nicolae Homoroza, Pavel Hohoiu, Pavel Scorneci şi Vasile Borcoman câte 25 c. şi Ioan Neagu 15 c. toţi din Cohalm, Stefan Nastailă, Iosif Oana şi Iordan Pristav câte 25 c. Ioan Maier 20 c. Ioan Dinu, Nicolae Popa, Zacharie Popa şi Iordan Popa câte 25 c. Nicolae Costandin 50 c. Ioan Bobarodea, Nic. Burgea şi Iosif Rociu câte 25 c. Ioan Bacilă 15 c. Nicolae Rociu şi Nicolae Cosma câte 25 c. şi Ioan Cosma 50 c. toţi din Nucet, Alex. Urdea şi Valer Urdea câte 25 c. Stefan Zeban 10 c. Michailă Boian, Petru Cionta, Ste-

Ian Fleşeriu, Ioan Rogoz, George Muntean, Ioan Rucărean, Ioan Manta, George Păra, Nicolae Zablău, Ioan Ferezan, Stefan Şoneriu, Maria Şoneriu, Zacharie Sărbu, Ioan Slotner, toţi din Sighişoara, Simion Henteş, Simion Oprişor, Samuilă Dejan şi Nicolae Henteş fiecare câte 25 c. Andreiu Sebişor 50 c. Ioan Ocneriu, George Lăncrăjan, Ioan Carabulea, Lazar Baluşiu, Isaia Popa şi George Carabulea, câte 25 c. George Luca şi Ilie Luca, câte 10 c. Lazar Muntean şi Savu Arcaşu, toţi din Ocna Sibiului, Chidu Nicolae şi George Carabulea, din Sibiu, Gligor Grindean şi Vasile Neamţu, din Armeni, Ioan Maier, Jacul-român Nicolae Mosora şi Ioan Babeţ, fiecare câte 25 c. Nicolae Geaja 50 c. şi Toader Goga 25 c. toţi din Daneş, Vasile Băilă 25 c. Bărnădie, Toma Tomuţă 40 c. Nicolae Popa ruşia 25 c. Nicolae Popa 25 c. şi Ioan Nistor 20 c. toţi din Şoroştin, Vasile Tarcea 25 c. Magu, Ioan Micu 50 c. George Stănilă, Ilie Muntean, Ioan Panţa, David Rău şi George Stroia, fiecare câte 25 c. Ioan Stroia 15 c. Ilie Fusoiu 25 c. George Bergezan 10 c. George Frun 25 c. Moise Sanchea 25 c. şi Ilie Gusan 20 c. toţi din Luduş-mare, Dumitru şi Ileana Gaston 50 c. Aciliu, Ioan Bozan şi Nicolae Dăian, câte 25 c. din Sângătin, Simion Dalgan 10 c. Stan Colnic 10 c. şi Maria lui Lazar Ursu 20 c. din Pianu-de-sus, Toma Cloţan 25 c. Nou-să-sesc, Ioan Grusa 50 c. Cacova, Simion Lebu 25 c. Cacova, Petru Lalu 10 c. Sibiel. Ioan Duca 25 c. Marina Vidrigin, Stana Vidrigin şi Paraschiva Vidrigin, câte 50 c. toţi din Reşinar, Ioan Ţaşa, Sălişte, N. N. Sălişte, Dumitru Petru, Micăsasa, Achim Deneş, Vasile Stoişor şi Ştefan Costea, câte 25 c. Ioan Grecu 50 c. şi Ioan Ritinoiu 25 c. toţi din Porceşti, Samolla Muntean 25 c. Drăguş, Filon Holom 1 dol. Lepindea, Nicolae Moga şi Vasilie Popa, câte 25 c. Dumitru Duma 10 c. şi Ioan Plitea 50 c. toţi din Deal, Ioan N. Ciuleiu 30 Saschiz, George Madai, Iosif Urdea şi Efitim Drăgan, câte 25 c. Ilarion Mihaiu 15 c. şi Martin Becheş 20 Ţelina, Ioan Petka, Săcădate. Dănilă Flenchea, Ucia, Iosif Macriş, Cornăţal, Ioan Jurca, Hozman şi Nicolae Popara, câte 25 c. Chesler, George Stănganciu 20 c. Chesler, Vasile Bus 50 c. Vidraseu, Voda Todorica 25 c. Cergăul-mare, Gerasim Stoica 10 c. Şoimuş, Ilie Marian 50 c. Sebeşu-mare, George Marian 25 c. Sebeşu-mare.

(Va urma.)

NOUTĂȚI.

Pedeapsă întărită. Dl Dr. St. Rozvan, adv. în Ilia, cum ştim, a fost pedepsit de solgăbirăul de-acolo la 2 săptămâni închisoare, pentru că au găsit pe poarta d-sale cununi de flori în tricolor, puse de alţii. Recurând la comitat, comitatul a nimicit pedeapsa, — dar contra nimicirii au recurat prigonitorii dlui Dr. Rozvan, la ministru şi ministru a întărit pedeapsa solgăbirăiască: 2 săptămâni arest şi 200 cor. în bani!

Anul 1906 şi pentru însoşiri a fost un an bogat. În toată ţara s'au alcătuit în anul încheiat 539 tovărăşii nouă, între care 293 de credit, 205 de consum (bolte) şi 41 de înţărît.

În cei din urmă 10 ani peste tot s'au alcătuit în Ungaria 5063 însoşiri!

În faţa acestei vesti bune, — scris »Tovărăşia« — noi Românii trebuie să ne măchănim, când ştim că dintre toate aceste însoşiri nici 10 nu sunt româneşti ori cel puţin pentru Români! De ce nu ne aşternem odată şi noi pe lucru?

Eoc în Sadu. Nu vreau a se trece cu vederea unele fapte vrednice de laudă ce s'au săvârşit în comuna Sadu în ziua de 22 Dec.

v. 1906, din partea pompierilor din acea comună. În ziua aceea s'a iscat acolo la 2 oare p. m. un foc, arzând 5 şuri pline cu nutreţ, şi lipite una de alta. Locuitorii din partea locului erau disperăţi că focul va năvăli şi asupra sălaşurilor lor, dar vrednicii pompieri Sădeni au lucrat din răspuţeri de au localizat focul chiar alături de o sură de lemn coperită cu sindilă, plină cu nutreţ, ear de altă parte şi de o casă de lemn. Şi e de remarcat, că ei au nişte recvisite necorespunzătoare şi le-a stat ca pedecă şi drumul ferat al soc. Celuloza spre a putea lua apă din râu. După potolirea flacărilor am văzut că vin şi câţiva din pompierii Cisnădiei, în frunte cu d-nii primpretorul cercual, şi cu Dr. Petri, constatând greutatea scoaterii apei, precum şi a lipsei de recvisite recerute.

Trăiască bravii pompieri Sădeni precum şi acele persoane inteligente cari le-au dat ajutor. — C-ul.

Convocare. P. T. membrii ai »Reuniunii de inmormântare« din Beclean, sunt prin aceasta poţiţi a participa la adunarea a doua generală a reuniunii, care să va ţinea în 27 Ianuarie n. 1907 la 11 oare a. m. în localul şcolii din loc. Obiectul: a) Raportul directoral. b) Presentarea socotelilor pe anul 1906. c) Alegerea unui membru în comitetul adminisrr. şi d) Eventuale propuneri. Beclean în 9 Ianuarie 1907 n. — Nicolau Clonţa, director.

Colonizări noue. Ministrul de agricultură şi-a pus de gând să colonizeze pe Ciangăii, cari ar dori să se întoarcă din Bucovina şi America, în jurul Devei şi anume în comunele Soimuşul de pe Murăş, Peştişul de jos şi în Folt. De o camdată e vorba de 120 de familii, cu aproape 1000 de suflete.

Colonizările noi să fac pentru întărirea elementului unguresc. Numai cât ne temem să nu pătească şi noii colonişti cum au păţit-o vechii colonişti.

Ştiinţa domnitorilor. Foaia franceză »Globe« scrie, că dacă prin o revoluţie generală s'ar întâmpla, ca domnitorii din Europa să fie lipsiţi de tron, ei n'ar spera, căci şi-ar şti agonisi pânea de toate zilele prin ştiinţa lor. Astfel regina României câştigă mulţi bani cu cărţile, ce le scrie. Ţarul Rusiei are glas bun de tenor, aşa că ar putea trăi, ca cântăreţ. Regina Italiei ştie opt limbi. Regina Portugaliei e doctor cu diplomă, iar împăratul Germaniei să pricepe la multe de toate, e poet, pictor, orator, croitor, sculptor, medic de dinţi etc.

Societatea cărămidarilor din Bistriţa — după cum scrie »Rev. Bistr.« — şi-a încheiat socotelile, cu un frumos venit din care să dă membrilor 10% dividendă, mici remunerării membrilor din direcţiune şi funcţionarilor, iar o sumă de 641 C. să pune la fondul de rezervă.

Oficieri germani în Iaponia. Pentru primadată să întâmplă să meargă oficeri nemţi în Iaponia să servească în regimente. Merg 4 oficeri, cari au făcut pregătiri pentru aceasta; ei vorbesc deplin limba iaponeză. Vor sta doi ani în Iaponia. Întăiu vor petrece un timp oarecare în Tokio, apoi vor servi în regimente de la ţară, studiind armata iaponeză.

Cărţi noue. A apărut: Manual de limba germană, întocmit de Dr. C. Lacea prof. Braşov, editura librăriei Ciurcu. Preţul 2 cor. 50 bani. — Călin darul Plugarului pe 1907 cu mai multe ilustraţii şi cuprins bogat. Preţul 40 bani.

— Biserica lui Bob în Cluj, de Dr. E. Dăianu, prof. Insemnări de la întemeierea parohiei rom. gr.-cat. din Cluj, cu mai multe ilustraţii. Preţul; 1 cor. 30 bani. Să vinde în folosul bisericii din Cluj.

Fiume şi guvernul. Cum ştim oraşul Fiume are autonomie (ocărnuire de sine), în care însă din când în când lovesc guvernele ungare. De curând oraşul Fiume n'a voit să mai conducă matriculele, pentru, că guvernul a pretins, ca înştiinţările Ungurilor din Fiume

să fie însemnate ungureşte în matricule şi nu italieneşte, ca până acum. Din pricina împotrivirii magistratului, guvernatorul Fiumei a dus cu sala matriculele dela primărie.

Fiumanii îşi văd atacată autonomia prin purecederea guvernului şi sunt foarte aşiţaţi împotriva guvernului. Ungurii sunt huiduiţi pe strade, iar foile din Italia scriu foarte aspru contra Ungariei şi a guvernului ei.

Cehii şi Slovacii. Zilele trecute deputaţii cehi ai dietei din Moravia au trimis o adresă de salutare deputaţilor Slovaci din dieta Ungariei.

La salutare Slovacii nostri au răspuns cu următoarea telegramă:

»In vremi grele învăţăm a cunoaşte pe fraţii nostri. Vă trimitem salutări călduroase. D-voastre şi fraţilor nostri Cehi din Moravia. Nimic nu ne va opri în luptă. În numele deputaţilor slovaci — Milan Hodja«.

Foile ungureşti au scris, că Cehii din Moravia au alăturat la adresa de salutare o sumă de 1200 cor. bani adunaţi din colecte. Deputatul Hodja însă desminte în »Bud. Tud.« aceasta ştire, recunoscând numai ceea-ce e adevărat, că adevărat adresa de salutare s'au făcut împrumutat între deputaţii Cehi şi Slovaci.

O pornire de osândit. În »Tribuna« din Arad a scris zilele trecute dl At. Marienescu o critică asupra lucrărilor din biserica catedrală, coborându-se de pe piedestalul înalt de membru al academiei române, s'a dejosit să caimnieze pe referentul lucrărilor dela zidirea catedralei, dl asesor Nic. Ivan. Răspunsul calm şi obiectiv ce i-s'a dat, ni-ar dispensa să ne ocupăm şi noi de afacerea aceasta, dacă în scrisese dlui Marienescu nu »m găsi şi neadevăruri cu cari debitează la adresa noastră.

Anume redactorul nostru făcuse un număr festiv cu prilejul sfinţirii catedralei şi în acel număr a adus şi câteva schiţe biografice de-ale bărbaţilor, cari s'au distins la zidirea catedralei.

Cu o nisuiţă copilărească dl Marienescu a susţinut, că datele biografice şi apretierea activităţii publice a asesorului Nicolae Ivan, o ar fi scris însuşi acesta — preamărindu-se pe sine. Nici un cuvânt din aceste afirmări nu este adevărat — deoarece redactorul nostru lucră de sine stătător, în tot trecutul său a dat dovezi de independenţă chiar şi când prin aceasta şi-a stricat şieşi şi ş'a periclitat interesele proprii.

Respingem deci însinuarea, ca una ce a putut proveni sau din patimă sau din necunoştinţă de cauză.

Dl Marienescu s'ar putea ocupa cu alte lucrări mai serioase, în loc să facă scornituri băbeşti.

Dela şcoala de învăţăcel din Sibiu. S'a observat, că învăţăceii de meserii din Sibiu nu cercetează regulat şcoala de stat şi orăşănească industrială pentru ucenici. O comisiune a bărbaţilor de încredere a constatat, că în unele cazuri sunt măiestri de vină, în altele neglijenţa ucenicilor. Măiestri pot fi pedepsiţi, când ei sunt de vină, dela 40 până la 400 Cor. iar pentru elevi bărbaţii de încredere au hotărit, că elevii cari nu merg punctual la şcoală să fie pedepsiţi pentru fiecare oară neglijată cu arest Dumineca după prânz. Aviz celor ce-i priveşte!

Bani noi în 1907. În anul curent se vor bate în monetăriile statului ungar: 200,000 piese a cor. 10 aur = cor. 2 mil.; 600,000 piese a cor. 20 aur. = cor. 12 mil. şi 20 mil. piese a 2 bani aramă = cor. 400,000, total deci monete în valoare de cor. 14.400,000.

Cartea engleză: Românul amerloan, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eşit în tipar în tipografia noastră. În o ediţie nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum ştim, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Preţul 1 cor., şi 10 bani porto, se poate procura la administraţiunea »Foi Poporului«.

Cununii. Dra Nelly Milca și dl Laurean Moldovan, înv. își anunță cununia, ce va avea loc a doua zi de Bobotează în 7/20 Ianuarie 1907 în biserica din Basna. Nunii vor fi d-na și dnul Ioan Popeniciu, preot în Blăjel.

— Paraschiva Radu și Petru Comșa își vor serba cununia Duminică în 14 Ian. st. v. la ora 1 d. a. în biserica cea mare din Săliște.

Declarațiune. Privitor la notița noastră publicată în nr. 51 din a. tr. în care s'a făcut întrebare despre nește bani colectați pentru școala din Agârbiciu (l. Copșa-mică) ni-s'a trimis următoarea declarație:

Subscriși prin aceasta declarăm, în numele comitetului parochial gr.-or. din Agârbiciu, cumcă comitetul par. nu are absolut nici un fel de colectă făcută în scopul școlii noastre gr.-or., de oarece n'a apelat la nici un ajutor pentru școală, ci numai la ajutorul Prea Veneratului Consistor arhidieceșan. Neapelând deci la nici un ajutor, nu a încredințat pe nimenia cu o astfel de colectă și cu atât mai puțin pe fostul preot gr.-or., care a fost suspendat încă din 24 Iunie 1906.

Comitetul parochial n'a primit nici un ban colectat de dânsul dela dnii Ioan Hanciu, D. Hanciu, C. Popa, N. Moisin, A. Predovicu și Elena Predovicu ca contribuitoari din R. Vâlcea. Agârbiciu, în 29 Decembrie 1906 st. v. — Ioan Căramidar, pres., Niculae Boar, episcop, Miron Racofa, not. comitetului par.

Biserica surupată. În Ville Abbate, lângă Palermo (Italia) s'a surupat biserica, pe când să ținea slujbă în ea. Patruzeci de oameni au fost acoperiți de surpături.

Opriște. Ministrul nostru de negoț a oprit expedarea pe poștă în Ungaria a marelui reviste franceze: »Le Courrier Européen«, din Pariz. Cauza e, că foaia aceasta apără interesele popoarelor asuprite.

Foi eludate. De curând a apărut o istorie a ziaristicii universale de un italian. Acesta amintește câteva foi foarte curioase. Astfel »Luminaria« din Madrid apărea cu litere, cari străluciau noaptea, încât o puteai ceti oricând. În America iese o foaie din aluat, care are favorul că după ce o cetești, o poți și mânca. »Biétre« din Paris garantează o anumită perzie abonajilor după 30 ani de abonament neîntrerupt. »Naiade« se tipărește pe hârtie prin care nu pătrunde apa. O poți ceti și în apă. »Grand Journal« se tipăria pe pânză. »Fazoletto« se putea întrebuița de batistă după cetire. »Giornale per Fumatori« se tipărea pe hârtie de țigarete. »Constellation« din 1858 din New-York era de 2:55 metri de lat și 4:78 de metri lung. De altfel și azi ziarele scandinave se tipăresc în astfel de formate mari, încât e un chin să le cetești.

Un milionar din Mexico. Între oamenii bogăteni din Mexico cel mai vestit este Don Pedro Alvarado, care a voit să plătească toată datoria statului, dar guvernul n'a primit. El atunci a dat guvernului 10 milioane de dolari, să-i împartă între săraci. Guvernul de obicei cumpără mici moșii din acești bani, și așează pe ele oameni săraci. Alvarado are băi bogate, cari i-ar aduce mari venituri, dar el le lucră numai când are lipsă de bani. Alvarado își iubește mult rudeniile, pe cari le primește foarte bucuroși în casa sa.

Uneori mai dăm de părerea învechită, că o medicină, ca să aibă efect, trebuie să aibă gust rău. Astăzi însă este altă părere și așa avem d. e. în »Emulsiunea Scott« forța deplină de vindecare a uleiului de pește, fără dezavantajele aceluia. Emulsiunea Scott are gust plăcut, e ușor de mistuit și este o adevărată binecuvântare pentru copii și oamenii slabi. »Emulsiunea Scott« să afli în toate farmaciile.

Caz de moarte. Vasile Langa, înv. în Rodbav, a răposat Vineri în 13 Decembrie v. la 8 ore a. m. Pe reposatul îl deplânge văduva Ana Langa, ca soție și Letiția Poparadu, nepoată.

O plângere. Din Saschiz ni să scrie, că între parochul de acolo și între învățătorul Nicolae Dragomir sunt mari neînțelegeri și dușmăni, cari au ajuns până pe la judecătoriile din Sighișoara. După cum ni să scrie, învățătorul Dragomir să simte că ar fi prigunit din partea parochului, fiind apostrofat și în școală, între copii de școală și că aceste stări au urmări rele asupra credincioșilor noștri de acolo. Protopresbiterul din Sighișoara ar trebui să cerceteze nepărtinitor afacerea și în sfera lui de activitate să puie capăt acestor stări triste. De-o camdată atâta!

Institutul »Cordiana«. Direcțiunea institutului »Cordiana« din Fofeldea — cum ni să scrie — a hotărât urcarea capitalului social cu 60.000 cor., făcând a treia emisie de 600 acții.

Impotriva limbii maghiare. Guvernul Croației a cerut dela antistia comunei Suhopolie (l. Verőe), ca în școala populară de acolo să să ție odată pe săptămână prelegeri din limba ungurească. Locuitorii satului au ținut o adunare și au hotărât să nu lase propunerea limbii ungurești, înaintând un protest la guvern.

În Arad a fost ales de primar zilele trecute Varjassy Lajos, care a și depus jurământul și și-a ocupat deregătoria.

Un »diamant«. În Deva a fost prins un domn elegant, care zicea că să cheamă Messinger și umblă în negoț de lemne de la firma Donat și Haas din Brașov; el voia să înșele pe nește negustori de lemne. Luat de scurt de poliție a mărturisit, că e din Budapesta și-l cheamă Iacob Diamant.

Teatru. Săptămâna aceasta s'au dat iarăș câteva pieze bune. Luni a fost beneficiul dnei Rely Reingrubler, și s'a dat pieza »Die Puppe« operetă în 3 acte, trad. din franceză.

Marți s'a jucat pieza cunoscută »Alt-Heidelberg«, Miercuri »Der Gesandtschafts-Attache« comedie în 4 acte de H. Meilhac, iar Joi s'a repetat mult iubita pieză »Die lustige Wittwe«.

Duminică este beneficiul capelmaistrului Fr. Schlunka, cu pieza »Der lustige Krieg«. Biletele sunt foarte căutate.

Arși serum. În comuna Danoș (Bihar) țăranul Mateiu Pascu înainte de-a să culca cu familia lui, a făcut foc în cuptor. Casa s'a aprins mai târziu și a ars. Pascu cu nevasta, cu muma-sa și 5 copii, să vede, că s'a nădușit, fiind aflați cu toții arși serum.

Viliiștii Români în comitatul Sălăgiului pe anul 1907 sunt următorii domni: George Pop de Băsești, Andrei Cosma, Dr. Iuliu Pap, Florian Cocian, Vasile Mica, Dr. Vasile Gyurkó, Alexandru Pap, jude de tablă în pens., Vasile Pap, protopop, Dr. George Pap, George Filep, (Santău) George Filep (Căuș) Vasile Rob, Mihai Bohățel, Ioan Bancoș, Mihai Pap, preot, Patriciu Lobonțiu, Augustin Vicaș și Gavril Meseșan.

Manevrele împărătești din vara viitoare să vor ținea în jurul Huedinului și în o parte a comitatului Sălăgiu. Cartierul general va fi în Huedin, unde va merge și Majestatea Sa monarhul.

La fondul Victor și Eugenia Torțășanu pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit: Ioan Silaghi, paroh în Idicel și soția sa Emilia n. Nicolescu, ambii câte 1 cor., Voicu Hamsa, protopresbiter (Lipova) 10 cor. Ioan Părău, măestru croitor și soția sa Constanța năș. Buzdughină pentru cântările ocazionale executate de corul mixt al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« la cununia lor 5 cor.; Dr. Eugen Meșianu, avocat (Brașov) 4 coroane.

Regularea Crișului-repede. În Huedin a fost o sfătuire cu privire la regularea Crișului-repede. S'a hotărât, ca râul să fie așa regulat, ca pe țărmii lui să să poată clădi case. Spesele vor fi 40 mii cor.

Fișpanul Făgărașului, Bauszner, după cum să vestește din Făgăraș, va fi în curând pensionat. Nou fișpan va fi numit protonotarul de acum, Iosif Széll.

Sensație generală produc pretotindinea vițele de vie din »pepiniera Millenium« în Nagyösz, comitatul Torontal, cari deja în anul prin să desvoaltă la 1½—2 m. de înălțime și aduc foloase însemnate viierilor. Catalogul bogat al pepinierii îl primește fiecine gratis și franco în limba germană, ungară, română sau sârbească. 291

Linimentum Capsiei comp. a Drului Richter (Anker-Pain-Expeller) a devenit un mijloc de casă în adevăr popular, care se ține în totdeauna în multe familii de mai mult de 37 ani. La dureri de spate, de șolduri, de cap, podagră, reumatism etc. fricțiunile cu Anker-Liniment s'au dovedit întotdeauna alinătoare de dureri, și la boale epidemice, ca colera și mănare de foale sunt avantajoase întotdeauna frecările la foale. Acest mijloc escelent de casă s'a folosit ca fricțiune cu bun succes la influință și se afli de vânzare în cele mai multe farmacii cu prețul de 80 bani cor. 140 și 2 — dar la cumpărare să c-rem întotdeauna espres: »Anker-Liniment al lui Richter« (Anker-Pain-Expeller) și să ne uităm după marca de scutire »Anker« și numele Richter și să primim numai sticle originale.

Ce este mai fără rezon

și mai mult de condamnat, decât a să simți bolnăvicios, fără a face ceva contra acesteia, dacă și cea mai mică lucrare ne pare ostensicioasă și omul începe a-și perde ori, ce curagiu de viață. Aci este Emulsiunea lui Scott din ulei medic. de pește și hypophosfiți de calciu și natron, una din cele mai bune și mai sigure mijloace, a întări sistemul corporal și nerval și a-l renvia. Emulsiunea lui Scott cuprinde părți de compunere numai de cea mai bună calitate, este un mijloc nutritiv tehnic și aduce repede curagiu nou și nouă putere de viață.

Pentru veritabila emulsiune a lui Scott garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o știucă mare.

Cu provocare la aceasta foaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale, servește cu sticlă de model

Dr. BUDAI EMIL, »Stadtpotheke«
Budapest IV. Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale coroane 2.50.
Să capătă în toate farmaciile. 24 2—2

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

V. Dr. în Hen. Mai trebuie să trimiți 20 bani la abonament pe ½ an. Altcum foaia nu va merge un ½ an.

I. P. în V. Foaia costă pe ½ an 2 cor. 20 b. Un Călindar cu porto 45 bani. Dta ai trimis 2 cor. 45 bani. Călindarul numai așa îl putem trimite dacă mai trimiți 20 bani.

I. A. în Kisb. Am primit. Noi trimitem regulat foaia Vinerea și așa acolo trebuie să o primim Duminica. Dacă nu, — reclamă la poșta de acolo.

G. I. Thog. (Cluj.) Cele trimise de demult s'au învechit; las' să nu le mai publicăm. Poezii am dat și vom mai da de dta.

T. B. în Sas-K. Alm. Noi am trimis și Călindarele în 6 Ian. c. Caută la poștă.

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Maltzer

237 5-6

Architect

MIHAIL ROTH

Sibiu, Spinarea-cânelui Nr. 11

preia pregătirea de planuri de edificat și prelininare de spese de tot soiul pentru edificii publice și private în oraș și în provincă, în prelucrarea de stil corect și plăcută, cum și conducerea de edificare, colaudări și demolări de edificii, de expertiză în afaceri procesuale, la pagube de foc etc. în modul cel mai conștient și pe deplin mulțumitor.

2, 2-3

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Eспедиția de anunțuri

Iuliu Leopold

Budăpesta, VII., Erzsébet-körút 54.

unde se mijlocește cu conștientitate, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budăpesta, provincă și străinătate. Planuri și prelin. de spese gratis.

Pile purgative cu zahăr ale lui Filip Neustein.

(Pile-Elisabeta ale lui Neustein).

De preferat la toate privințele tuturor preparatelor de acest fel, aceste pile sunt libere de ori-ce substanțe stricătioase, se folosesc cu cel mai mare succes la boala de ale organelor pântecului, foarte ușor purgative și curățătoare de sânge; nici un medicament nu este mai favorabil și de tot nestrucăcios, spre a combate

constipația

sigurul izvor a celor mai multe boale. Din cauză că sunt cu zahăr, le iau cu plăcere și copii. — O satulă, conținând 15 pile, costă 30 fl. o rolă, care conține 8 șatule, șadar 120 de pile, costă numai 2 cor. Trimițând înainte suma de cor. 245 se expediază franco 1 rolă de pile.

Atențiune! Să ne ferim mult de imitații. Să cerem „Pile purgative ale lui Filip Neustein”. Numai atunci sunt veritabile, dacă fiecare șatulă și instrucție e provăzută cu marca noastră de scutare improtopcolată legal, în tipar negru-roșu „Heil. Leopold” și subscrierea: Philipp Neustein, Apotheker. Embalagele noastre scutite prin tribunalul comercial trebuie să fie provăzute cu firma noastră: Farmacia lui **FILIP NEUSTEIN** la „Heil. Leopold”, Viena I. Plankengasse 6.

Deposit în Sibiu în toate farmaciile.

256 10-10

Real și bun!

Orologiu minunat de buzunar și lanț, numai pentru 1 fl. 40 fil.

50.000 buc. am cumpărat, din cauza disolvării unei fabrici elvețiene de oroloage, de aceea trimit 1 orologiu de buzunar de argint Gloria Anker remontoir de precisiune, 36 ore, lanț aurit frumos și joujon, cu mers regulat, pentru care se garantează 3 ani în scris, numai cu fl. 1.40.

Espedare per rambursă prin

I. casă de negoț germană

S. KOHANE, Cracovia Nr. 146

Pentru-ee nu convine banii retour. Multe scrisori de mulțumită. 267 2-3

!! Lumini !!

Cel mai bun și mai ieftin izvor de cumpărat

lumini de ceară

lumini de stearin pentru biserică

in ori-ce mărime și executare.

Neguțătorie specială de lumini

Rudolf Henter

— Sibiu —

Neguțătoria principală:

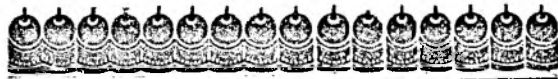
Strada Faurilor (Schmidgasse) Nr. 7.

Filială: Jungenwaldstrasse Nr. 2.

(Poarta Cisnădiei, vis-à-vis de ospătăria Klein).

Revânzătorilor reducere considerabilă de preț.

279 6-20

Cărți postale ilustrate cu

Sport

Flori

Artistice

Peisage

Porturi populare

și

Cărți postale umoristice

in asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER

— SIBIU —

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revânzătorii capătă rabat.

Prima vâpsitorie artistică transilvană cu vapor și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlstoffon

str. Vâpsitorilor (Färbergasse) 19.

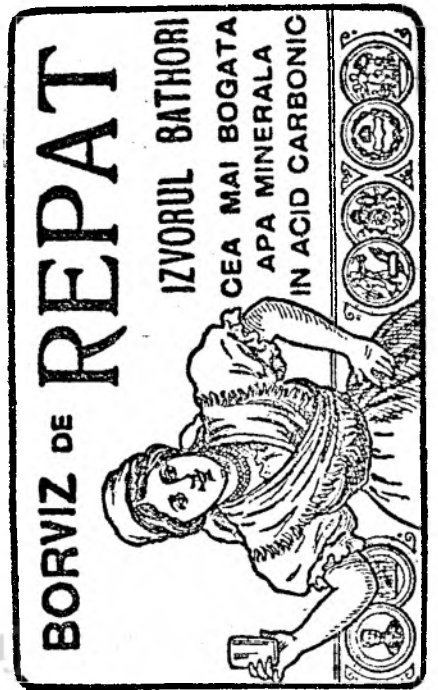
Intrarea mai comodă se face din strada Ocnei, preia toate comenzile, ce se țin de această branșă și cari se execută conștient și foarte ieftin. 222 14-

Liniment. Capsici comp.,

substituire pentru

Anker-Pain-Expeller.

La cumpărarea acestui mijloc de fricțiune recunoscut de eselenț și alinător de dureri, care se capătă în toate farmaciile, se ne uităm întotdeauna după marca „Anker” și după firma „Richter”.

Mare surprindere!

Nici-când în viață această ocazie.

500 bucăți obiecte eselențe
numai cu fl. 1.95

un orologiu Anker de precisiune, eselenț, aurit, de tras la 36 ore, împreună cu lanț, cu umblet exact, pentru ce să dă garanță pe 3 ani, 1 cravată modernă de mătase pentru domni, 3 bucăți batiste fine, un inel cu peatră nobilă imit., 1 cigareteră cu chichlimbar, 1 broș eleg. pentru dame (novitate), 1 oglindă de buzunar eselență de toaletă, 1 portmoneu de piele, 1 briceag cu aparat, 1 păreche de bumbi de manșete, 3 bumbi la piept, toți de aur double, închizătoare patent, 1 album draguț de chipuri, cuprinzând 80 de chipuri de cele mai frumoase din lume, 3 obiecte de iux, mare veselie pentru tineri și bătrâni, 30 de obiecte de corespondență și încă alte obiecte, neincunjurat de lipsă în casă. Toate laolaltă, împreună cu orologiu, care singur e vrednic acești bani, costă numai fl. 1.95. Expediție cu rambursă sau trimițând banii înainte, prin casa de esport vieneză

A. LIBAN, Cracovia Nr. 54.

Pentru-ee nu convine banii retour. 13 1-1

SAM. WAGNER

fabrică de mașini economice, turnătorie de fer, institut de construit mori și negustorie de fer

SIBIU, Piața Fânului Nr. 1.

Deposit mare de:

283 5-5

Petri de moară

de trachit natural de Buda, frano., de Königsberg

calitate eselență, pe lângă garanță deplină cu prețurile cele mai ieftine.

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sînt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

in ori-ce culoare.

In urma unei praxe de mai mulți ani, sînt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuința a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă **HENRIC MELTZER**

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

RUDOLF HENTER

deposit de săpun și lumini

— SIBIU —

Filială: Jungenwaldstrasse Nr. 2. — Strada Faurilor Nr. 7.

Depositul fabricii cu vapor de săpun
provezută cu cele mai moderne întocmiri, a lui

Ioan Breckner în Alba-Iulia

își recomandă marele său deposit de toate soiurile de 282 5—6

— săpun de spălat —

de calitatea cea mai escelentă, cu prețuri originale de fabrică.

Isvorul de cumpărat cel mai avantajos și cel mai bun pentru revânzătorii.

Industrie patriotică!

Anunț de deschidere.

Subscrișii avem onoare a aduce la cunoștința onor. p. t. public, că am ridicat în **Orlat** (l. Sibiu) o

fabrică de postav și lână

și totodată am deschis o boltă pentru produsele noastre în

Sibiu, Piața mică

in noul edificiu al institutului fonciar (Bodenkredit)

pe care o vom deschide Luni, in 7 Ianuarie 1907.

Noi recomandăm depozitul nostru bogat în **postavuri și stofe pentru haine bărbătești**, cum și cele mai deosebite **flanelle**.

Cu deosebire facem onor. public atent la colecția noastră, bogată în colorii, de postavuri de turiști, netedă sau în carée.

Tot aici se află și cele mai diferite **stofe de căptușeală**.

Nizuința noastră continuă va fi, ca prin cea mai bună calitate a materiei și prin serviciu punctual, să câștigăm mulțămirea onor. nostri mușterii și rugăm onor. public a sprigini tinera noastră întreprindere.

Cu distinsă stimă

Frații FONN.

301 3—

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori-cît de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vîndecarea rîului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacuriletrebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. In scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curățitor e Institutul special al drului Palóc, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștientitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde 'i-se curăță sângele bolnav, nervii 'i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palóc vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vîndecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sînge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palóc de la 10 ore a m. până la 6 ore seara (Duminea până la 12 ore la amezii)

Adresa: **Dr. PALOCZ**, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 84 47—

Nu numai se cetim

ci trebuie să probăm

săpunul de lapte de crin Steckenpford

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai nainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieși) ca se avem un teint alb și liber de pișturi, cum și o culoare delicată a feții.

Să află bucata cu 80 fileri în Sibiu la:
Farmaciile la Urs, Piața-mică, A. Rummel, str. Turului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Gușteritei. Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher. 86 40 59

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

● ● noutățile ● ●

osite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stofe englezești, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 27—52

MUSICA SACRA.

(Ediția M. U.)

- B. Fiedler.** Trei »Pange lingua« și »O salutaris« pentru cor obicinuit și trei »Pange lingua« pentru cor de femei în 4 voci. Part. Cor. 1.20. Acord. de voce cu 30 fil.
- J. Gruber.** Op. 146. Trei offertorii pentru cor obicinuit, cu acompaniament de orgă sau orchestră. Part. Cor. 1.50. Acord de voci cu 30 fil.
- J. Horák** Missa Quinta (în B) pentru cor obicinuit, cu acompaniament de orgă sau orchestră. Part. Cor. 1.50. Acord de voci cu 30 fil.
- A. Rihovsky** Op. 3. Missa Loretta, pentru cor obicinuit și cu acompaniament de orgă sau orchestră mică. Part. 2 Cor. Acord de orchestră 3-Cor. Acord de voci cu 40 fil.
- Op. 4. Te Deum pentru cor obicinuit, cu acompaniament de orgă sau orchestră. Part. 1.60. Acord de orchestră 3 Cor. Acord de voci cu 30 fil.
- Op. 5. Requiem în stil ușor. Pentru cor obicinuit cu acompaniament de orgă sau de orchestră mică. Part. 2 Cor. Acord de orchestră 3 Cor. Acord de voci cu 40 fil.
- Op. 7. Șase offertorii pentru serbări Maria pentru cor obicinuit cu acompaniament de orgă sau orchestră mică. Part. Cor. 1.50. Acord de orchestră 3 Cor. Acord de voci cu 30 fil.
- Op. 9. Missa pastoralis pentru cor obicinuit cu acompaniament de orgă sau orchestră. Part. Cor. 1.80. Acord de orchestră 3 Cor. Acord de voci cu 30 fil.
- Op. 11. Missa Sct. Aloisii pentru sopran și alt, cu acompaniament de orgă. Part. Cor. 1.50. Acord cu 30 fil. (Introdusă la mai multe preparandii).
- Op. 13. Adausuri de solo pentru rugăciuni în afară de liturgie. Pentru o voce cu acompaniament de orgă și violină (neobl.) sau violoncel (neobl.) Cor. 3.20.
1. Ave Maria. 2. O salutaris ho: tia. 3. Domine, exaudi. 4. Ave Maria stella. 5. Jesu dulcis memoria. 6. Laudate Dominum.
- Op. 19. Missa »Lauda Sion« pentru cor obicinuit cu acompaniament de orgă sau orchestră mică. Part. Cor. 1.50. Acord de orchestră 3 Cor. Acord de voci cu 30 fil.
- Op. 20. Missa brevis pentru cor de bărbați și acompaniament de orgă. Part. Cor. 1.80. Voci cu 30 fil.
- Op. 25. Requiem II. (în stilul cel mai ușor) Pentru cele mai mici coruri. Pentru voce de sopran și alt și acompaniament de orgă obligat și bariton Violino I. II. (Viola) și contrabas (neoblig.) Part. Cor. 1.50. Acord de orchestră 2 Cor. Acord de voci 30 fil.
- Op. 26. Organistul practic (organist de țară) 100 de preludii în toate soiurile de tonuri Dur și Moll Cor. 3.60.
- Despre Rihovsky să exprimă critica toată, că avem de-a face aci cu un talent rar și mare spirit creator, care cunoaște bine lipsele corurilor și știe a deștepta o inspirație evlavioasă, atât la cântăreți cât și la ascultători.
- E. Tregler.** Op. 11. Ave Maria. Pentru o voce cu acompaniament de orgă (sau harmoniu) și acompaniament neobl. de violină. Nalt sau adânc, cu Cor. 1.50.
- Să pot procura prin toate librăriile și prăvăliile de muzică ii. Un magazin bogat de muzică bisericească recomandă

Casa de editură muzicală și mare sortiment

Mojmir Urbánek în Praga

Strada Jungmann Nr. 14

(Palais Hlávka).

14 1-2

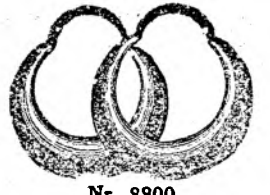

Nr. 4017 A

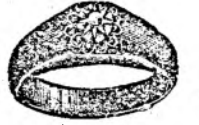
IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, artiioli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, mele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensili pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 8800

Nr. 9190

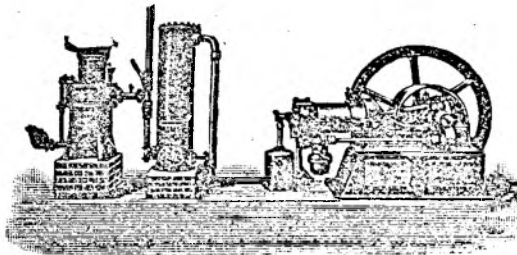
161 25-

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil montoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 8 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate. 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

— cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei. —

Motoare originale „Otto“ și locomobile pentru benzină și petrol, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirator, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antracit.

Aceste motoare de gaz aspiratoare sînt pentru minat cele mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1%, — 2% fileri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminarare de spese servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini și mori

163 18-28

— Sibiu, Poarta-Cisnădiei. —

Preste 300 de distincții înalte.
Preste 30.000 motoare originale „Otto“ în minare

Condiții de plată favorabile.
Farmată deplină și servicii enant.

„CĂLINDARUL POPORULUI“.

A apărut:

„Călimdarul Poporului“ pe 1907.

Cel mai bun și mai ieftin călimdar românesc, cu cuprins bogat și felurit, pregătit anume pentru trebuințele oamenilor dela țară. Afară de partea calendaristică, cuprinde povești, poezii, anecdote și glume, articlile economice, etc. etc. și neîntrecutul:

Răvașul nostru

toate întâmplările mai însemnate de preste an, dela noi și din străinătate.

Călimdarul e împodobit cu

multe ilustrațiuni alese

între cari amintim portretele regelui și reginei României, al metropoliților Șaguna și Meșianu, a dep. Dr. T. Mihali, a poetului Goga etc.

Prețul 40 fileri și porto 5 fileri.

„Călimdar de părete“ pe 1907

adiustat foarte frumos. — Prețul 25 fileri.

Ambele se află de vânzare la librăria „Foi Poporului“ și la toate librăriile.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.,
substituire pentru
Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungere sigură la podagră, reumatism și rețeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare se fim precauți și se primim numai sticle originale în șatule cu marca de scutire Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., C. 1.40 și C. 2 — se capătă în toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga
Strada Elisabeth Nr. 5 nou
Eспедиție zilnică.

214 16-40

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Cerneala de imprimat E. T. Gleitsmann, Drezda — Budapesta.

Tusa, îmbolnăvirile de catar, durerea de piept, îmbăloșirea, asudatul de noapte, horticăntul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al infirmității

tuberculose!

Trebue să stirpim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebue să ne dăm silința cu atât mai mult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculosa, delătură tusa, ușurează scuierea de sânge, disoaivă flegma. Deci cine vchiește să se elibereze de acest rău sau să-l previe, să foloseacă și procure o sticlă de model cu 3 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 35—40

Deposit principal pentru Austro-Ungaria:

Farmacia „Apostel“

Budapesta, Josefing Nr. 64/26.

Fără îndoială cele mai bune și
mai ieftine

lumini de ceară

în toate mărimile, albe și cu flori, atât en gros cât și en detail se pot căpăta la

Gustav Meltzer

fabrică de lumini și săpun

strada Gușteritei 25.

Filială Meltzer, Piața mică.

Parfumeria Meltzer,

strada Cisanădiei.

220 16—

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisanădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de iarnă

noutățile

posite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se cescută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Saeko, Jaquette, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardasiuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

în cazuri de urgență confecționez un rind cecplet de haine în timp de 24 ore. 14 51—

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul sea mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 20 48—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum așe, curele, eleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sânt executate prompt, ieftin și conștiențios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou adiuștată și provăzută cu cele mai moderne mașine, liferează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun

în o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susține comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunățatea și vrednicia lor.

Prima fabrică transilvană de lumini.

30 26—

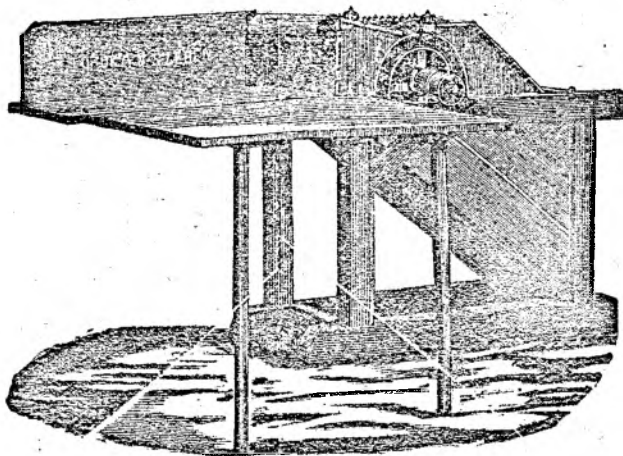
ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini economice

în Sibiu, Poarta Cisanădiei

recomandă onor. domni agricultori:

Mașine de îmblătit cu mâna sau cu cai, cu vapor sau cu motor pentru benzin, sistemele cele mai noue. Ciure de ales și de sortat, calitatea cea mai bună în patru mărimi. Greblă de fân.

Mașine de tăiat nutrețul, mașine de tăiat napii și sfărmitor de cucuruz în diferite mărimi, pompe de toate soiurile pentru fântâni până la adâncime de 20 metri. Pluguri de toate soiurile și sistemele, mașini de sămănat cucuruzul cu 2—3 șire, mașine „Titania“ de sămănat cereale. Prese pentru sămănte de ulei, zdrobitoare.

Mori cu 1, 2 și mai multe petri mănate cu vapor și cu motor. Pre-

luare de sfredelire de fântâni, cele mai bune și mai ieftine fântâni.

Coase cele mai bune pe garanție dela cor. 1.60 până la 2 cor., la comandă mai mare se capătă după 10 coase una gratis.

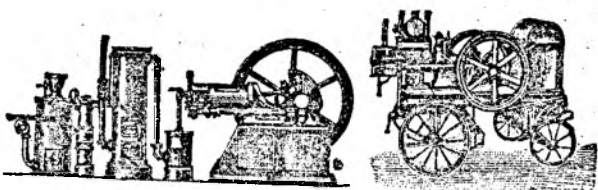
Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto“, pentru benzin, petrol și gaz (cărbuni). 21 27—

Prospecte, desemnuri și preliminară de spese franco și gratis.

Cea mai bine probată
fortă motrice pentru economia de câmp și industrie.

Locomobilele și motoarele Petrolin ale lui Bernhardt

lucrează pe jumătate mai ieftin, ca mașinele de vapor și nu pretind mașiniști censurați, se pot ridica liber de concesiie, absolut sigure la mână, nu fac fum, nici funingine, nici miros. — Spese motrice (de mână) 5 fileri pe ciasul forței de cal.

Construcții de gaz sugativ
de 10 până la 100 forță de cal.

Cea mai ieftină putere motrică din timpul present
Să cerem prospect dela

Fabrica de motoare și mașine c. și reg. priv.

G. BERNHARDT FII

Viena XII. Calea Schönbrunn 173/TS
sau la reprezentantul **IOSIF LIEDLER**
Sebeșul sășesc, Transilvania.

293 4-12

Cine suferă de podagră, reumă, ischias, să cumpere o sticlă de

Fluid de podagră al D-rului Flesch

care vindecă sigur podagra, reuma, durerile de mână, de picioare, de spate și de șele și slăbia de picioare, cum și umflăturile. Efectul se simte în timpul cel mai scurt. Să poate căpeta în farmacia lui **Dr. E. M. Flesch**, „Magyar korona“ în Győr, Baross-ut 24.

O sticlă de 1 $\frac{1}{2}$ decilitru Cor. 2. Pentru folosință mai lungă o sticlă de familie Cor. 5. La comande de trei sticle mici sau două sticle de familie se face espediția franco.

215 17-36

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 26-52

În interesul propriu damele și domnii

și acoper lipsese în

confecțiune de dame, domni și băieți

în prăvălia de articli de confecțiune

R. GRÜNBERGER

Piața mare Nr. 3, în nonl palat al institutului Bodenkredit

= Cel mai bogat asortiment, articli cei mai fini. =

Prețuri strict fixe.

Cu distincă stimă

= **R. GRÜNBERGER** =

prăvălie de articli de confecțiune.

Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.

262 9-52

Grand Prix expoziția universală Paris 1900.

Restitutionfluidul lui KWIZDA

apă de spălat priv. c. și reg. pentru cai.

Prețul: 1 sticlă Cor. 2 80.

De peste 40 de ani în folosință în grajdurile de curte, în grajdurile mai mari militare și civile pentru întărirea înainte-și rentărirea după strapațe, învirtoșarea nervilor etc. face capabil calul pentru cele mai esceleante prestațiuni în training.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată.

Să capeta în toate farmaciile și drogheriile.

Preț-curante ilustrate gratis și franco.

Depoul principal: **Francisc Ioan Kwizda**

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.

Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

94 I. 17-26

Fiecare imitație și rețipărare e punibilă.

Singur veritabil o balzamal lui Thierry

numai cu marca verde de călugăriță. Scutit prin lege. De renume vechin, neîntrecut contra perturbațiilor de mistuire, sgârciurilor de stomach, colicel, catarului, durerilor de piept, influenței etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duble sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.— franco.

Alina de centifolii a lui Thierry recunoscută în general ca Non plus ultra contra tuturor ranelor cât de vechi, aprinderilor rănilor, absceselor și umflăturilor de ori-ce-fel. Prețul 2 borcane Cor. 3.60, trimite numai după espedarea înainte a banilor sau cu rambursă farmacia A. THIERRY în Prograda lângă Bohitsch-Sauerbrunn.

Broșură cu mii de scrisori de mulțămite, gratis și franco. Să poate căpeta în toate farmaciile mai mari și drogheriile medicinale.

179 22-52

228 15-24

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

să le acoperiți mai bine la **Iuliu Meinl în Budapesta** (filială: **Sibiu, strada Cîsnădiei 24.**) Firma Iuliu Meinl e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în bransa sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce se poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta ofere în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință se trimite gratis și franco.

Iuliu Meinl, Budapesta. Filială: Sibiu, strada Cîsnădiei 24.